

ಅಧ್ಯಾಯ ೯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವ

ಆಡಳಿತ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಎಂದು ಪರಿಭಾಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಇದು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯು ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜವಂಶಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ 'ನಾಡು', 'ವಿಷಯ', 'ಸೀಮೆ', 'ವೆಂಟ್ರು' ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆದಿರುತ್ತವೆ. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ 'ನಾಡು' ಮತ್ತು 'ವಿಷಯ' ಎಂಬ ಪದವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿವರಗಳಿಂದ ಮಧ್ಯಯುಗದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ವಿಜಯನಗರದ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ನಾಡುಗಳ ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿದ್ದವರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಯೆಂದೂ ಮತ್ತು ನಗರದ ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನು ನಾಯಕರೆಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಲ್ಲದೆ, ಆಡಳಿತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಧ್ಯಸ್ಥ, ಅಟ್ಟವಣಿ, ಅಪ್ಪಣಕಾರ, ಸ್ಥಳ-ಅಧಿಕಾರಿ, ನಾಡ ಸೇನಾಪತಿ, ಗ್ರಾಮದ ಅಧಿಕಾರಿ, ಪೆರ್ಗಡೆ (ಹೆಗ್ಗಡೆ), ಒಡೆಯ, ಊರಾಳ್ವ, ಗ್ರಾಮಣಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಇತರ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತ ಘಟಕಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಈಚಿನ ಆಡಳಿತ ಘಟಕಗಳಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಬಿಡುವಿನ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಕಾಣಲಾಗದು. ಆದರೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಂತದ ವಿಂಗಡಣೆಯು ಸಂಘಟಿತ ಆಡಳಿತದಷ್ಟೇ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಪುನಾರಚನೆಗೆ ಮೊದಲು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಆಗಿನ ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಕುಂದಾಪುರ, ಉಡುಪಿ, ಕಾರ್ಕಳ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಮಂಗಳೂರು, ಪುತ್ತೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ ಮತ್ತು ಕಾಸರಗೋಡು ಈ ಎಂಟು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, ೧೯೫೬ರ ನವೆಂಬರ್ ೧ ರಂದು ರಾಜ್ಯ ಪುನಾರಚನೆಗೊಂಡ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ಕೇರಳರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಳಿದ ಏಳು ತಾಲೂಕುಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಯಿತು. ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಯ ಹೊಸ ತಾಲೂಕಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಎಂಟು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತು. ಆಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನು ವಿಭಾಗೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಡಿ ತರಲಾಯಿತು (ಈಗ ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ). ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಕೊಡಗು, ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ

ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲೆಯು ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಉಪವಿಭಾಗಗಳನ್ನು, ಎಂಟು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು, ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ಫಿರ್ಕಾ ಅಥವಾ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆರುನೂರು ಎಂಬತ್ತೇಳು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಿತು. ಅದರ ಆಡಳಿತಯಂತ್ರವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

೧೯೯೭ನೆಯ ಆಗಸ್ಟ್ ೨೫ರ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ.ಆರ್.ಡಿ. ೪೨ ಎಲ್.ಆರ್.ಡಿ. ೮೭ (ಭಾ.೩)ರ ಮೇರೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎರಡಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿ ಪುತ್ತೂರು, ಸುಳ್ಯ, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಬಂಟ್ವಾಳ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ತರಲಾಯಿತು. ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿಸಲಾದ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಆಡಳಿತಾನುಕೂಲತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂದಿನ ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿ ಗುಂಪುಗೂಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಗುಂಪು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷೆ, ನಾಗರಿಕರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾಲನೆ, ಸಿವಿಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ನ್ಯಾಯಾಡಳಿತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪು ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಅದು ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಹಾಗೂ ವಸೂಲಿ, ಭೂಕಂದಾಯ, ನೀರಾವರಿ ಕರ, ಕೃಷಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ, ಮಾರಾಟ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡರ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ, ಅಬಕಾರಿ ಶುಲ್ಕ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಸಾಲಗಳ ವಸೂಲಿ, ಮದ್ಯ ಮತ್ತು ಔಷಧಗಳ ಮೇಲಿನ ಕಂದಾಯ ಹುಟ್ಟುವಳಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಖಜಾನೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ, ಭೂದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಕೋಡೀಕರಣ ಮತ್ತು ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳ ಜಾರಿಯನ್ನು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಮೂರನೆಯ ಗುಂಪು ಕೃಷಿ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ, ನೀರಾವರಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿವೆ.

ಮುಂದಿನ ಗುಂಪು ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವರೂಪದ್ದೂ ಆಗಿದೆ. ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಹಕಾರ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಮತ್ತು ಅದೇ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥವನ್ನು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಬರ, ಪ್ರವಾಹ, ಅಗ್ನಿದುರಂತ ಮುಂತಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಲೋಕಸಭಾ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಗಣತಿ ನಡೆಸುವುದು ಇದರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಪುರಸಭೆಗಳು, ತಾಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಜೀವ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷೆಗೆ ಅಪಾಯ ಒದಗುವಂಥ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವುದು ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಹರಿಸಲು ಜಿಲ್ಲೆ, ಉಪವಿಭಾಗ, ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಶ್ರೇಣಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತದ ಸಮಸ್ತ ಹೊಣೆಯು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರು

೧೯೫೬ರ ಆದೇಶದನ್ವಯ ವಿಭಾಗೀಯ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೫೬ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನಾರಚನಾ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮೈಸೂರು ವಿಭಾಗದ ವಿಭಾಗೀಯ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ವಿಭಾಗೀಯ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ, ಸಹ-ಸಮನ್ವಯ, ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಅಪೀಲಿನಂಥ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನನ್ವಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮಗಳುಂಟಾದುವು. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ, ಕಂದಾಯದ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲಗೊಂಡಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಸರ್ಕಾರವು ಸುದೀರ್ಘ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಿಂದು 'ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತ' ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಸಹಿತ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಲೆನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ (ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ, ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ, ಮುಜರಾಯಿ ಹಾಗೂ ಭೂ ದಾಖಲೆ) ಪುದ್ರೆಯನ್ನು ಇದೇ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಆದೇಶದನ್ವಯ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತ ಕಛೇರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

೧. ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

- i) ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಇತರ ವಿಷಯಗಳು;
- ii) ಜಿಲ್ಲಾ, ಉಪವಿಭಾಗ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹೋಬಳಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ಕಂದಾಯದ ಲೆಕ್ಕ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ತಪಾಸಣೆ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಪಾಸಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಕಡ್ಡಾಯ ಜಮಾಬಂದಿ ನಡೆಸುವುದು.
- iii) ಈ ಹಿಂದೆ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿವಿಧ ನಿಯಮ-ಅಧಿನಿಯಮಗಳಡಿ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶಾಸನಬದ್ಧ (ಮೇಲ್ಮನವಿ ಮತ್ತು ಪುನರಾವಲೋಕನ) ಅಧಿಕಾರ. iv) ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ, ಭೂಮಾಪನ ಮತ್ತು ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯ, ಮುಜರಾಯಿ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ ಅಧಿಕಾರ. v) ತಪಾಸಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿ ಅಧೀನ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಸೂಚನೆ/ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾಯೀ ಆದೇಶಗಳನ್ವಯ ಕೆಲಸ/ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸುವುದು. vi) ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಮತ್ತು ಬರಪರಿಹಾರ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಕಟಾವು ಪ್ರಯೋಗ ಹಾಗೂ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅಧಿಕಾರ. vii) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ. viii) ಭೂ ಮಂಜೂರಾತಿ, ಭೂಸ್ವಾಧೀನ, ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ, ಭೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ, ಭೂ ಮಾಪನ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಗಣಕೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲುಸ್ತುವಾರಿ. ix) ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಿಲ್ಲೆ, ಉಪವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಬಿಡುಗಡೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ತಯಾರಿಕೆ, ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಉಪ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ವರದಿ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. x) ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು. xi) ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯಾದಲ್ಲಿ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುವುದು. xii) ಇದೂ ಅಲ್ಲದೇ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ತಪಾಸಣೆ, ತನಿಖೆ ಹಾಗೂ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸುವುದು.

೨. ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ

- i) ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಆಡಳಿತ ಸೇನೆಗೆ (IAS) ಸೇರಿದ ಸೂಪರ್ ಟ್ರೈಮ್ ಸ್ಟೇಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ii) ಇಬ್ಬರು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸೇವೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಸೂಪರ್ ಟ್ರೈಮ್ ಸ್ಟೇಲ್) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆ - ಅ) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಯುಕ್ತರು (ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತ). ಆ) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆಯುಕ್ತರು [ಭೂ ನಿರ್ವಹಣೆ (Land Management), ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೆ ವಿಷಯಗಳು(misc.,)]. iii) ಈ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದ ವಿವರಗಳು ಅನುಬಂಧ-II ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

೩. ಸ್ಥಳ, ನಿಧಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೇತನ, ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ

i) ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು ಅವರ ಕಛೇರಿಯಿದ್ದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಗೋಪುರ, ವಿಧಾನ ವೀದಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲ್ಲಿನ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾವಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ವಿಭಾಗದ ಹಿಂದಿನ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೂ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೊಸಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ii) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವೇತನ ಮತ್ತು ಭತ್ಯೆಗಳ ಮೆಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು ಲೆಕ್ಕ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ 2053 ರಲ್ಲಿ ಭೂಸತಕ್ಕದ್ದು. iii) ಹಿಂದಿನ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವಾಹನಗಳು, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನು ಸಂರಚನಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರುಗಳ ಕಛೇರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪರಿವೀಕ್ಷಿಸಿ ಜನಾಧರಣೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಂದಾಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಸೇರ್ಪಡೆಯ ನಂತರ ಆ ಪದನಾಮವನ್ನು 'ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್' ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ೧) ರಾಜಸ್ವ ೨) ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ೩) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ೪) ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ೫) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಲ್ಯಾಣವೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಗೆ ಅದು ಎಲ್ಲೆ ಇರಲಿ ಅದರ ಸಂರಕ್ಷಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ವಹಿಸಲಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಂದಾಯ ಭೂಮಿಗಳ ಕಂದಾಯ ನಿರ್ಧಾರ, ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಬಗೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾದುದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಕಂದಾಯ ನಿಯತವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಎಲ್ಲ ವಸೂಲಿಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ಕರ್ತವ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಸ್ವಾಂಸುಗಳು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶುಲ್ಕಗಳು, ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕರಗಳು - ಇಂಥ ಇತರ ವಿವಿಧ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಶುಲ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು.

ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ೧೯೭೪ರ ಮೈಸೂರು ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಅದರಡಿ ಮಾಡಿರುವ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮೈಸೂರು ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮ, ಮೈಸೂರು ನೀರಾವರಿ ಅಧಿನಿಯಮ, ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ದತ್ತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, ಮೈಸೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮಂಡಳಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ, ಮೈಸೂರು ಪುರಸಭಾ ಅಧಿನಿಯಮ ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಇತರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಡಿ ಹಲವಾರು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕಂದಾಯ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರೆ ನ್ಯಾಯಿಕ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ (ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್) ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಂದರೆ ಉಪವಿಭಾಗೀಯ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪೊಲೀಸು ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನು

ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸು ದಳದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಜೈಲು ಮತ್ತು ಲಾಕಪ್‌ಗಳ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಶಸ್ತ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ, ಭಾರತೀಯ ಸ್ಪೋಟಕಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿನಿಮೆಟೊಗ್ರಾಫ್ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪ್ರಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಮನ್ವಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಉಪವಿಭಾಗಗಳಿವೆ. ಮಂಗಳೂರು ಉಪವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂಟ್ವಾಳ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕುಗಳು ಸೇರಿದರೆ, ಪುತ್ತೂರು ಉಪ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕುಗಳು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗವೂ ಒಬ್ಬ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರ ಅಧಿಕಾರದಡಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ನಡುವಿನ ಕೊಂಡಿಯಂತೆ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳೆರಡನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪುಮುಖ ಪ್ರಕಾರ್ಯವು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳ ನಡುವೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರರ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಲಸದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ತನಿಖೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಒತ್ತುವರಿಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಯತ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು, ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ನಿರ್ಣಯಗಳ ವಿರುದ್ಧದ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವುದು, ವಾರ್ಷಿಕ ಜಮಾಬಂದಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆ (ಗಡಿ) ಗುರುತುಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ದಾಖಲೆಗಳ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದು, ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶುಲ್ಕ, ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳ ಮರುಪಾವತಿಯಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು ಉಪವಿಭಾಗೀಯ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ತರುವುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದಾದ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ, ಶವ ಮಹಜರು ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಆಗಾಗ ಮಾಹಿತಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಉಪ ಚುನಾವಣಾ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಎಂದು ನಿಯುಕ್ತರಾಗಿರುವ ಸಹಾಯಕ ಕಮಿಷನರು ಮತದಾರರಪಟ್ಟಿಯ ತಯಾರಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಂತಿಮ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು ದರ್ಜೆಯ ಮೂವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನಿಕ ಸಹಾಯಕರು, ಬಂಟ್ವಾಳ ಉಪವಿಭಾಗದ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು, ಮಂಗಳೂರು ಉಪವಿಭಾಗದ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು, ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಕಂದಾಯ (ರಾಜ್ಯ) ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಂಟ್ವಾಳ ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೇರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಉಪವಿಭಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಉಪವಿಭಾಗದ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಂದಾಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೧೯೬೪ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಕಾನೂನಿನಗಳಡಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪವಿಭಾಗದ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು ಉಪವಿಭಾಗೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಂದಾಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮೇಲ್ಮನವಿಯ ಪ್ರಥಮ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು,

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೬೪ರ ೩೮ನೆಯ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಭೂಸ್ವಾಧೀನದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಭೂತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ೧೯೬೮ರ ಮೇರೆಗೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿರ್ವಚನಾ ಅಧಿಕಾರಿ (ರಿಟರ್ನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರ್) ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಉಪವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕರಣಗಳ ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿಷಯ	ವಿವರ	
		ಮಂಗಳೂರು	ಬಂಟ್ವಾಳ ವಿಭಾಗ
೧	೨	೩	೪
೧)	ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯ್ದೆ ೧೯೬೪ರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು:-		
	ಅ) ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳು	೧೨	೪
	ಆ) ಈಗಿರುವ ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳು	೨	೧
೨)	ಈಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪವಿಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಮಂಗಳೂರು ಉಪ ವಿಭಾಗ ೧. ಮಂಗಳೂರು ೨. ಬಂಟ್ವಾಳ ೩. ಮೂಡಬಿದ್ರೆ	ಮತ್ತು ಉಪವಿಭಾಗ ೧. ಪುತ್ತೂರು ೨. ಸುಳ್ಯ ೩. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ
೩)	ತಾಲೂಕುವಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ	ಮಂಗಳೂರು ಎ) ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಪ.ಜಾ. ಪ.ಪಂ. ಬಿ) ಭೂಮಾಲಿಕರ ಪರವಾಗಿ ಸಿ) ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು	ಬಂಟ್ವಾಳ - ೭ - ೧೮ - ೧೩೭೮೮ - ೧೭೭೩೭
೪)	ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ ತಾಲೂಕು ಅರ್ಜಿಗಳು	ಮಂಗಳೂರು ೪೪೩೫	ಬಂಟ್ವಾಳ ೧೦೧೭
	ಎ) ಭೂನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪುನರ್ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಹಾಕಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು	೪೨೦೧	೫೨೪
	ಬಿ) ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ	೧೭೪೯	-
	ಸಿ) ಭೂಮಾಲಿಕರಿಂದ	೨೬೬೦	-
೫)	ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅರ್ಜಿಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ತಾಲೂಕುವಾರು ಮಾಹಿತಿ	ಮಂಗಳೂರು - ೨೦೮ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ - ೧೬	೩೨ -
೬)	ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಭೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	೧೩೩೮.೦೫	೫೩೨೪೭.೩೮

ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.....

೦	೨	೩	೪
೭)	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಭೂ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ	೭೨೭.೦೫	೧೦೫.೧೨
೮)	ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು	ಪ.ಜಾ. - ಪ.ಪಂ. -	೫.೫೦(೨ ಜನರಿಗೆ) ಪ.ಜಾ. - ೧ ಪ.ಪಂ. - ೧
೯)	ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ತುಂಡು ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಒಗ್ಗೂಡುವಿಕೆಯ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೬೪ರ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮತ್ತು ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ	ಈಗ ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ	
೧೦)	ಭೂ ಅನುದಾನಗಳ ನಿಯಮ ೧೯೬೯ರ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ		
	ಎ) ಮಾಜಿ ಯೋಧರು ಮತ್ತು ಸೈನಿಕರು	೩೭-೪೬	೩೭-೪೦
	ಬಿ) ಪ.ಜಾ ಮತ್ತು ಪ.ವರ್ಗ	೬೦೪-೬೫	೪೦೨-೯೦
	ಸಿ) ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರು	೨೧-೨೨	೧೨-೭೦
	ಡಿ) ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರು	-	೨೫-೫೦
	ಇ) ಇತರರು	೧೦೧-೬೮	೯೧೦-೪೦
೧೧)	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮಂಜೂರಾದ ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ಭೂಮಿಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ.	-	-
೧೨)	ಗೃಹ ನಿವೇಶನಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ- ಇದುವರೆಗೆ ತಾಲೂಕು ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ - ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಮಾಹಿತಿ	೮-೨೮ ಎಕ್ರೆ	-

ಆಧಾರ : ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಮಂಗಳೂರು

ತಹಸೀಲ್ದಾರರು

ಹಿಂದೆ, ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ತಾಲೂಕುಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ೧೯೯೭ರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ರೂಪುಗೊಂಡ ನಂತರ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳು ಅಂದರೆ ಮಂಗಳೂರು ಉಪ ವಿಭಾಗದಡಿ ಬಂಟ್ವಾಳ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು, ಪುತ್ತೂರು ಉಪವಿಭಾಗದಡಿ ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಸುಳ್ಯ ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಐದು ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. (ಹೊಸದಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರ ಉಪವಿಭಾಗದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾರ್ಕಳ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕುಗಳು ಇವೆ).

ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕು ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಪ್ರಚಾರದಡಿ ಇರುತ್ತದೆ. ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ತಮ್ಮ ಉಪವಿಭಾಗದ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮೂಲಕ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ತಾಲೂಕಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಭೂಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಇತರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಡಿ ತಮಗೆ ಪ್ರದತ್ತವಾಗಿರುವ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳ ವಸೂಲಿ, ನೀರು ತೆರಿಗೆ, ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಇತರ ಬಾಕಿಯ ವಸೂಲಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡಾ ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ದಿಟ್ಟಂ ಜಮಾಬಂದಿ ನಡೆಸುವುದು, ಹುಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ, ವಿವಾದಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳ ತನಿಖೆ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದಂಥ ಭೂ ಕಂದಾಯಗಳ ತಗಾವೆ, ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆ ವೈಫಲ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಮಾಫಿಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕಟ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ತಾಲೂಕಿನ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ (ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್) ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ದಂಡಾಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಸಿವಿಲ್ ಬಲದ ಬಳಕೆಯಿಂದ, ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ದೊಂಬಿಯನ್ನು ಚದುರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯ ಮಾಡದಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವತ್ತಿನ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ದಂಡವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಹಾಯಕ ಚುನಾವಣೆ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಚುನಾವಣಾ ಪಟ್ಟಿಯ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಹಾಯಕ ಚುನಾವಣಾ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಚುನಾವಣಾ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ೧೯೬೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಕ್ರೋಡೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಮೀನುಗಳ ವಿಭಜನೆ (ಪ್ರಾಗ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್) ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೧ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗಿರವಿದಾರರ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೨ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ವಿಶೇಷ ನಿಯಮಗಳು, ೧೯೬೯ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿನೋದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿನೋದದ ಸ್ಥಳಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆದೇಶ ಇತ್ಯಾದಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆದಾಯ, ಜಾತಿ, ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣ, ನೆಲಸಿಕೆ (ಡೊಮಿಸೈಲ್), ದಿವಾಳಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಾಡಕುಟೀರಿ

ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಅಧಿಕವಾಗಿರುವಂಥ ತಾಲೂಕು ಕುಟೀರಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಡ ಕುಟೀರಿ ಅಥವಾ ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದ ಕುಟೀರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಡಕುಟೀರಿಗೆ ಒಂಬತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಆಯ್ದು ರೆವಿನ್ಯೂ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ನಾಡಕುಟೀರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ನಾಡ ಪದ್ಧತಿಯು ತಹಸೀಲ್ದಾರನ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೈತಾಪಿ ಜನರು ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರ ಕುಟೀರಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಯೇ ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ನಾಡಕುಟೀರಿಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು, ಅವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾಡ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಉಪ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧. ವಯೋ ನಿವೃತ್ತಿವೇತನದ ಮಂಜೂರಾತಿ
೨. ದೈಹಿಕ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯ ಭತ್ಯದ ಮಂಜೂರಾತಿ
೩. ಅಗ್ನಿದುರಂತಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿಕೆ
೪. ದಂಡಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು
೫. ಹಕ್ಕು ಬದಲಾವಣೆ ವಿಲೇವಾರಿ

೬. ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದು
೭. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಕಿಗಳ, ಇಡುಸಾಲಗಳು ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಡಿಸಿಬಿ ಲೆಕ್ಕಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
೮. ೧೯೬೫ರ ಕರ್ನಾಟಕ ನೀರಾವರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಂತಿಗೆ, ನೀರಿನ ದರ (ತೆರಿಗೆ)ವಿಧಿಸುವುದು
೯. ಪ್ರಮಾಣಿತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು

ನಾಡಕಚೇರಿಗಳು ಇರುವ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ನಾಡಕಚೇರಿ ಉಪತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲೂಕು ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಕಡತಗಳು ನಾಡಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದು, ಬಳಿಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ನಿಂದ ಅಗತ್ಯ ವರದಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು

ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ನಿಕಟ ಕೆಳಗಿರುವವರು ಉಪ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕನ್ನು ಹೋಬಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ವೃತ್ತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವೃತ್ತವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ವೃತ್ತವು, ೧೯೬೪ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಆಡಳಿತ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ವೃತ್ತದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಸಾಧಾರಣ ೧೦ ರಿಂದ ೨೦ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸತತ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅವರು ೧೯೬೪ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ೧೯೬೧ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಾರ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ, ಕಂದಾಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ, ಅವರನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಚುನಾವಣೆ, ಜನಾಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಂಥ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿಯೋಜಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅವರು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು, ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆ ತಿಂಗಳ ೨೫ಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಖಜಾನೆಗೆ ಅದನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಕ್ಕು ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ವಾರೀಸು ಹಕ್ಕು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರು ಹೊಂದಿದ್ದು ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಆದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲ್ಮನವಿಯನ್ನು ಸಹಾಯಕ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಹಕ್ಕುಗಳ ದಾಖಲೆ ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕು ಬದಲಾವಣೆ ರಿಜಿಸ್ಟರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತನಿಖೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರ, ನೀರು ತೆರಿಗೆಗಳು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂಗಡಗಳ ಬಾಕಿಯ ವಸೂಲಿ ಮುಂತಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಭೂಮಿ ನೀಡಿಕೆ, ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ, ವಾರಸು, ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವದಂಥ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನವರೆಗೂ ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಬಾರುಬಲೂತಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಆನುವಂಶಿಕ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಟೀಲರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪದ್ಧತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮವು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ಗೌಡ ಅಥವಾ ಪಟೀಲನನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಶಾನುಭೋಗ ಅಥವಾ ಕರ್ನಂ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಇಡೀ ಗ್ರಾಮದ ಅಳತೆ, ನಕ್ಷೆಗಳ

ದಾಖಲಾತಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದಲೇ ಪಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ತಲಾಟ ಅಥವಾ ಉಗ್ರಾಣಿ ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಗಳ ಕಾವಲುಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಉಗ್ರಾಣಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ತಲಾಟಿ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಗಡಿವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಉಗ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಲಾರಿಗಳು ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದು, ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ ಆಗುತ್ತವೆ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದರಿಂದಾಗಿ, ಅವರನ್ನು ಬೇಹುಗಾರರೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ೧೯೭೦ರ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಆನುವಂಶಿಕ ಪಟ್ಟಿಲೆ ಮತ್ತು ಶಾನುಭೋಗಿಕೆಯು ರದ್ದಾದರೆಂದ, ಗ್ರಾಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಅಭಿಲೇಖಕರಾಗಿದ್ದು, ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಗ್ರಾಮ ಸಹಾಯಕ /ಸೇವಕನು ಭೂಮಾಪನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಉಗ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ತಲಾರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಂದೇಶವಾಹಕರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗ

ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರ ಅಧಿಕಾರವು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಎಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ (ಅಂ-ಖಿಜಡಿಟುಟಿಣ). ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ತಮ್ಮ ಹೋಬಳಿಗಳ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅವರು ೧೯೭೪ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಥವಾ ತತ್ಸಮಾನ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಕಾನೂನಿನ ಮೇರೆಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ದಾಖಲೆಗಳೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನೋಟೀಸುಗಳು, ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳು, ಮಹಜರುಗಳು ಅಥವಾ ವರದಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರರ ನೇರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದಡಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಇರಬೇಕಾದ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಉಪ ಆಯುಕ್ತರು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇವರು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಮುಖ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದರೆಂದ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಬೇಕು. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆದಾಯವು ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ.೧೨,೦೦೦/- ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯು ನೇಮಕವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಪದನಿಮಿತ್ತ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅವರು ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೧೯೭೯ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್, ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಮಿತಿಗಳು, ಮಂಡಲ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಾರಂಭದೊಂದಿಗೆ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದಂಥ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್, ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಿಷ್ಕರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗನು ತನ್ನ ವೃತ್ತದ (೨/೩ ಗ್ರಾಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ) ಗ್ರಾಮಗಳ ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ರೈತರು ಹೊಂದಿರುವ ಜಮೀನುಗಳ ಪಹಣಿ ಪತ್ರಿಕೆ (ಆರ್‌ಟಿ) ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿದ್ದು, ಪ್ರತೀವರ್ಷ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರ, ಪ್ರಮಾಣಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು, ಹಾಗೆಯೇ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳ, ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯದ ವಿವರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಬೇಕು.

ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತ

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳಿಂದ, ಆಳುಪರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಲ್ಲದೆ, ಸ್ಥಳಸುಂಕ ಮತ್ತು ಜಲಸುಂಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ನೌಕಾ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಕರನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಮತ್ತು ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ರೀತಿಯ ತೆರಿಗೆಗಳಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಅನ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನಗದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಕ್ಕು ಕೋರಲಾದ ಪಾಲು ಎಲ್ಲ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿಯ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದ ಆರನೆ ಒಂದರಷ್ಟಾಗಿದೆ (೧/೬) ಮತ್ತು ಈ ಪಾಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಷ್ಟು ಸ್ಥಳೀಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು. ವಿಜಯನಗರ ದೊರೆಯಾದ ಹರಿಹರರಾಯನ ಕಂದಾಯ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಾಲಾಗಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಒಂದು (೧/೪) ಭಾಗ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಆರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದ (೧/೬) ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉಳಿದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕರನಿರ್ಧರಣೆಯು ೧೬೧೮ರ ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಇಕ್ಕೇರಿಯ ನಾಯಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ೧೬೧೮ ಮತ್ತು ೧೬೬೦ರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ೧೬೬೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶವು ಹೈದರಾಲಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಡಿ ಬಂದಾಗ, ೧೬೧೮ರ ಕರ ನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ, ಟೀಪುಸುಲ್ತಾನನಡಿ, ಹಲವಾರು ಇತರ ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇನಾಂಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವ ಮೊದಲು, ಶಾನುಭೋಗರು ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಷ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ವಿವರ, ಬಿಡಿ (ಚಿಲ್ಲರೆ) ಹಿಡುವಳಿದಾರರಲ್ಲಾದ ಭೂ ವಾರ್ಷಿಕ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯಿಸಿದ ಕೆಲಸ (ಕಂತಿನ) ಮೊಬಲಗು - ಈ ವಿವರಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು.

೧೭೯೯ರಲ್ಲಿ ಟೀಪು ಸುಲ್ತಾನನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕೊನೆಯಿಂದ, ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರದ ಉಗಮವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆಗ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಯುಕ್ತಾದ ಸರ್ ಥಾಮಸ್ ಮನ್ರೊ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಅವನು ಕರ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆಯೆಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ 'ಶಿಸ್ತು' ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತಗಾರರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ 'ಷಾಮಿಲ್' ಎರಡೂ ಸೇರಿದ್ದವು. ಅವನು ಭೂಮಿಯ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟೇ ಉತ್ಪನ್ನ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ ಥಾಮಸ್ ಮನ್ರೊವಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಧರಿಸಿದ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮಂಡಳಿಯು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿತು. ನಂತರ ಮಿ.ರೀಡ್ ಕಲೆಕ್ಟರಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕರ ನಿರ್ಧರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಶತ ೪ ರಿಂದ ೭ರವರೆಗೆ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದನು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಯ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ (ಎಸ್ಟೇಟುಗಳಿಗೆ) 'ವರ್ಗ' (ಲೀಫ್ ಅಕೌಂಟ್) (ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪುಟ ೧ ಎಂದು ಅರ್ಥ) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಗ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಲೆಕ್ಕವಿಡಲಾದ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದ ಮದ್ರಾಸು ಕಂದಾಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ಥಾಯಿ ಆದೇಶ (ಃ.ಖ.ಔ) ನಂಬರ್ ೧೫ (೪) ರಂತೆ ೧೭೭೬ನೇ ಫಸಲಿ (ಜುಲೈ ೧ ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಫಸಲಿ ವರ್ಷ) ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೮೮೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ತೀರ್ಮಾನ ಹೊರಿಸಿದ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು 'ಕದೀಂ ವರ್ಗ' ಭೂಮಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕದೀಂ ವರ್ಗ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ೧೦೦ ಗಜ (೪೫೦ ಲಿಂಕ್ಸ್) ಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸರಕಾರೀ ಅನಾಧೀನ ಸ್ಥಳಗಳು ಆ ಕದೀಂ ವರ್ಗದಾರನ ಕುಮ್ಮಿ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕುಮ್ಮಿ ಹಕ್ಕು ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೂ ರಸ್ತೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಬದಿಗೂ ಕೂಡಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಕುಮ್ಮಿ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಹಿಂದಿನ ಮದರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದ ಕಂದಾಯ ಬೋರ್ಡಿನ ಸ್ಥಾಯಿ ಆದೇಶ (B.S.O) ನಂಬರ್ ೧೫ (೪) ರನ್ವಯ ೧೭೭೬ನೇ ಫಸಲಿ (ಜುಲೈ ೧ ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಫಸಲಿ ವರ್ಷ) ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೮೮೬ನೇ ಇಸವಿಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ತೀರ್ಮಾನ ಹೊರಿಸಿದ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು 'ಕದೀಂ ವರ್ಗ' ಭೂಮಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕದೀಂ ವರ್ಗ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ೧೦೦ ಗಜ (೪೫೦ ಲಿಂಕ್ಸ್) ಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸರಕಾರೀ ಅನಾಧೀನ ಸ್ಥಳಗಳು ಆ ಕದೀಂ ವರ್ಗದಾರನ ಕುಮ್ಮಿ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕುಮ್ಮಿ ಹಕ್ಕು ಗ್ರಾಮದ ಹೊರಗೂ ರಸ್ತೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಬದಿಗೂ ಕೂಡಾ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ವಾಧೀನ

ಹೊಂದಿದ ಭೂಮಿಗೆ ಭೂಮಾಲೀಕ ತೀರ್ಪು ತೆರಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವಿಭಾಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು : ಕುಮ್ಮಿದಾರನು ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಬಹುದು. ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಮನೆ ವಾರ್ತೆ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸೌದೆ, ಸೊಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಮೋಪುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೆರೆ, ಬಾವಿ ತೋಡಬಹುದು. 'ಹಕ್ಕು ಸಾಗುವಳಿ' ಅಂದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಋಷಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಕುಮ್ಮಿ ನೆಲೆಯ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಪು ಹೊರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಯ ತಾಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ (ಹಿಂದೆ ಕೊಡಗು ರಾಜರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ) ಕುಮ್ಮಿ ಹಕ್ಕಿನ ಬದಲು, ಪೆಪ್ಪಾ ನಂಬರ್ ಹೊಂದಿರುವ 'ಹಕ್ಕಿನ ಭೂಮಿಗಳು' ಇವೆ. ಈ ಭೂಮಿಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಪು (ಎಕ್ರೆ ೪ ಆಣೆ) ಕೂಡಾ ಹೊರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಕ್ಕಿನ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕಾನ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಪೆಪ್ಪಾ ಭೂಮಿಗೆ ಕಾನ ಭೂಮಿಯು ತಾಗಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕೆಂದೇನು ಇಲ್ಲ. ಕಾನ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಪೆಪ್ಪಾ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಇಷ್ಟೇ ಪಾಲು ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಇರಬಹುದು.

ಬಾಣೆ ಭೂಮಿಯು ಕಾನ ಭೂಮಿಯಂತೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಖಾತಾ ನಂಬರ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಣೆ ಭೂಮಿಯು ಪೆಪ್ಪಾ ಭೂಮಿಯ ಎರಡರಷ್ಟು ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಾಖಲೆ ಇದ್ದು, ಕುಮ್ಮಿ ಹಕ್ಕಿನಂತೆ ಪೆಪ್ಪಾದಾರರು ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೮೧೯ಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ವರ್ಗದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಅಥವಾ ಮಾಡುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವರ್ಗದಾರರಿಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಗದಾರರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಂದಾಯದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಕಂದಾಯದ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರವು ೧೮೧೯ರಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ಈ ತರಹದ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಸರಾಸರಿ ಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯು ಚಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸರಾಸರಿ 'ಚಿಪ್ಪಾ' ಅಥವಾ ಖಾತೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಿಡುವಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ 'ಚಿಪ್ಪಾ'ದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯದ ಬದಲಾವಣೆ, ಭೂಮಿಯ ಅಳತೆಯ ವಿವರ, ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಡೆಸಿದ ತಪಾಸಣೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೂಲಿ ಮತ್ತು ಮಿರಾಸ್, ಕೂವಟ್ಟಿ ಸ್ವಸ್ಥಂ ಮತ್ತು ಜಮಕಾರಿ ಅವಧಿಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರೈತನ ಪ್ರಾಚೀನ ಒಡತನ (ಮಾಲೀಕತ್ವ) ಹಕ್ಕುಗಳ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾಲೀಕರು ಪರಿತ್ಯಕ್ತರಾದಾಗ ಅಥವಾ ವಾರಸುದಾರರು ಇಲ್ಲದಾಗ ಇವು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಗೆ ಹೈದರಾಲಿ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪು ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ನಂತರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಗೇಣಿದಾರರೋ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರೋ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗೇಣಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕುಂದಾಪುರ ವರ್ಗದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಕ್ಕಲುಗಳಲ್ಲಿ 'ಮೂಲಗೇಣಿದಾರ' ಮತ್ತು 'ಚಾಲಗೇಣಿದಾರ' ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಧಗಳೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದವು. ಮೂಲಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲುತನವೆಂದರೆ ಶಾಶ್ವತ ಅವಧಿಯದ್ದು (Permanent Tenure) ಎಂದೂ, ಚಾಲಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲುತನವನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕ ಚಾಲಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲುತನ (Tenancy at will) ಎಂದೂ ಅರ್ಥೈಸಲಾಗಿದೆ. ಚಾಲಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕನು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಒಕ್ಕಲನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಮೂಲಗೇಣಿದಾರನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಗೇಣಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕನ ಒಟ್ಟು ಹಿಡುವಳಿಯ ಮೂಲಗೇಣಿ ಭಾಗವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡಂತಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಕ್ಕಲಿಗೆ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಆ ಭೂಮಿ ಒಡೆಯನಿಗೇ ಸಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎರಡೂ ಒಕ್ಕಲುತನಗಳ ಜತೆಗೆ ವಾಯಿದೇಣಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಗೇಣಿ (ವಿರಳವಾಗಿ) ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿಗಳೂ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿದ್ದವು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ವರ್ಗ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ ಎರಡು ವರ್ಗವನ್ನು ಮೂಲಿ ಮತ್ತು ಗೇಣಿಯೆಂದು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕದೀಂ ಮತ್ತು ಹೊಸಗೇಣಿ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮೂಲಿ ಅವಧಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂಥ ಅವಧಿ. ಮೂಲಿ ಮತ್ತು ಮಿರಾಸ್, ಕೂವಟ್ಟಿ ಸ್ವಸ್ಥಂ ಮತ್ತು ಜಮಕಾರಿ ಅವಧಿಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರೈತನ ಪ್ರಾಚೀನ ಒಡತನ (ಮಾಲೀಕತ್ವ) ಹಕ್ಕುಗಳ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾಲೀಕರು ಪರಿತ್ಯಕ್ತರಾದಾಗ ಅಥವಾ ವಾರಸುದಾರರು ಇಲ್ಲದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೈದರಾಲಿ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪು ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಇಂದು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಗೇಣಿದಾರರೋ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವರೋ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗೇಣಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ೧. ಬೈಲು (ಯಥೇಚ್ಚ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಿರುವ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ) ೨. ಮಜಲು (ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ) ೩. ಬೆಟ್ಟು (ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ) ೪. ಬಾಗಾಯಿತು (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗು ಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭೂಮಿ) ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೮೮೯ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಭೂಮಾಪನ (ಸರ್ವೆ) ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಭೂಮಾಪನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೦೩ರ ತನಕ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಭೂಮಾಪನ ಕೆಲಸದೊಂದಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಭೂಮಾಪನಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳು, ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥಗಳ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರು ಎಂದು ಮೂರು ಪ್ರವರ್ಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ತರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಎರಡು ತರಿ ಬೆಳೆ ನೀಡುವಂಥ ಅಧಿಕ ಮಳೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಜಲಮೂಲದ ಭೂಮಿಯೆಂದು ಪರಿಭಾಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆ ತರಿ ಭೂಮಿ ನದಿ ಕಣಿವೆಯ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ತರಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂಥದು. ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆ ತರಿ ಭೂಮಿ ಕಡಿಮೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರುವಂಥದು. ಎಲ್ಲಾ ತರಿ ಅಥವಾ ತೋಟವೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಣಗೊಳ್ಳದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒಣಭೂಮಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಣ ಭೂಮಿಗಳಿಗೂ ತರಿ ಭೂಮಿಯಂತೆಯೇ ಒಂದು ಅಥವಾ ಒಂಭತ್ತು ತರಂಗಗಳನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಎಕರೆ ಹತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರ ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮವಾದದ್ದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಬಾಗಾಯಿತಿನಂತೆ ಕರನಿರ್ಧರಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಬಾಗಾಯಿತು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಏಳು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ ನಿರ್ಧರಣೆಯ (ಕಂದಾಯ) ದರಗಳು ಎಕರೆಗೆ ರೂ. ೨ ರಿಂದ ೮ ರೂ. ಗಳವರೆಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಸೀಬೆ, ಮಾವಿನಹಣ್ಣು, ಭತ್ತ ಹಣಸೇಹಣ್ಣು ಮೆಣಸುಗಳನ್ನು ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭತ್ತವನ್ನು ತರಿ ಭೂಮಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಬೆಳೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ತೋಟದ ಜಮೀನಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆಂಗನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಒಣಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಮೂಲ ಕರ ನಿರ್ಧಾರದ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೊದಲ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಕರನಿರ್ಧರಣೆ ಖಾತೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ೧೯೬೩-೬೪ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಹೊಸ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಕರನಿರ್ಧರಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಾಯಿತು. ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಏಕರೂಪದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಪರಿಷ್ಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಕ್ರಮದಂತೆ ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್ ವಿಧಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ೧೯೬೧ರ ಮೈಸೂರು ಭೂ ಕಂದಾಯ (ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್) ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ೧೯೬೧ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿತು. ಸರ್ ಚಾರ್ಜ್ ದರವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ೧೯೬೨-೬೩ ಮತ್ತು ೧೯೬೩-೬೪ರ ಕಂದಾಯ ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಳವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸ್ವರೂಪದಾದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಮುಂದೆ ಬದಲಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಯತ ಏರಿಕೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೊಸ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೀರ್ಪೆಯ ಏಕರೂಪ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದರ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಹಲವಾರು ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಗುಣ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು (ಎ) ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಉತ್ಪನ್ನ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಕರನಿರ್ಧರಣೆಯ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾಗಿರಬೇಕು (ಬಿ) ಭೂ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪ್ರದೇಶವು ತಾಲೂಕಿನಂಥ ಸಣ್ಣ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ

ಘಟಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದು ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲೂಕು ಅಥವಾ ತಾಲೂಕನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಲಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ರಚನೆ, ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಸುರಿಯುವಿಕೆ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವಂಥ ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ವರೂಪದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಗೆಯಿರುವ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಂಪನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣ, ಋತುಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಗುಂಪು ಮಾಡಬೇಕು (ಸಿ) ೧೬ ಆಣೆಗಳ ಭೂಮಿಯ ಒಂದು ಎಕರೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರವು ಈ ಬೆಳೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಬೆಳೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನದ ಬೆಲೆಯ ೧/೧೬ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇದು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. (ಡಿ) ಖಾತರಿಯ ಅವಧಿಯು ೩೦ ವರ್ಷಗಳೇ ಉಳಿದಿರಬೇಕು.

ಏಕರೂಪ ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೧೯೬೪ರ ಮೈಸೂರು ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು. ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ನಿರ್ಧರಣೆಯು ಭೂಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಘಟಕವನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಈ ಘಟಕವು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ರಚನೆ, ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಮಳೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಗೆಯಿರುವ ಮತ್ತು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹತ್ತಿರದ ತಾಲೂಕು ಅಥವಾ ತಾಲೂಕುಗಳ ಗುಂಪು ಅಥವಾ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಭೂಕಂದಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆಯು ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತರ ಭೂಮಾಪನ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗೆಗೆ (economy) ಮನಗಾಣುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ, ಅವರು ಹಿಂದಿನ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಂಪರ್ಕ, ಸಂಗೋಪನೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪೂರೈಕೆ ಕೃಷಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಬೇಸಾಯಗಾರನು ತನ್ನ ದುಡಿಮೆಗಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಯು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಬೇಸಾಯದ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೆಲದ ಗುಣ ವಿಶೇಷತೆ, ನೀರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭೂಮಾಪನ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮೌಲ್ಯಕನುಸಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಪನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಅನಂತರ ಭೂ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ದರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವರು. ಈ ದರವು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಗದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಇಳುವರಿಯ ಆರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮೀರಬಾರದು. ಭೂ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಕುಯ್ಲು ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸುವ ಅಥವಾ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳು ನಡೆಸುವ ಬೆಳೆ ಕುಯ್ಲು ಪ್ರಯೋಗದ (Crop Cutting Experiment) ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವರು. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ಅಂದರೆ ತೋಟ, ಋಷಿ, ತರಿ, ಬಾಗಾಯಿತು ಮತ್ತು ನೆಡುತೋಪುಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯ ನಗದು ಮೌಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳೆಂದು ಅಧಿಸೂಚಿತವಾದವು ಭತ್ತ, ತೆಂಗು, ಅಡಕಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಂತರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರವನ್ನು ನಗದು ಮೌಲ್ಯದ ಶೇಕಡಾ ಕೆಲವು ಭಾಗದಂತೆ ಜಮೀನಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದು. ಅವರು ನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವರು. ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಭೂ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳ ಒಳಗೆ ಬಾಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗುವುದು. ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅರ್ಜಿದಾರರ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ನಂತರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಷರಾದೊಂದಿಗೆ ಭೂಕಂದಾಯ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಭೂ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವರು.

ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವರದಿಗಳನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಎರಡು ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗುವುದು, ನಂತರ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ, ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಠರಾವಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು, ಸರ್ಕಾರವು ನಂತರ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ದರವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂಥ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.

ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರಗಳು

೧೯೬೪ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ ೨(೨೭)ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರ ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ನಿಗದಿತ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಶೇಕಡಾ ೧೦೦ರಷ್ಟು ವರ್ಗೀಕರಣ ಮೌಲ್ಯ ಪಡೆದಿರುವ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಒಂದು ಎಕರೆಯ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮನಾದುದು ಎಂದರ್ಥ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಯಾವುದೇ ನೆಡುತೋಪಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರವು ಶೇಕಡಾ ೧೦೦ರಷ್ಟು ವರ್ಗೀಕರಣ ಮೌಲ್ಯ ಪಡೆದಿರುವ ಒಂದು ಎಕರೆಯ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯ ೧೦೦ರಷ್ಟು ಮೌಲ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಜಮೀನಿನ ಒಟ್ಟು ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿಯ ಖಚಿತವಾದ ಪಾಲು, ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಜಾನುವಾರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಗೋಪನೆಯ ಮಟ್ಟ, ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಮಳೆಯ ಮಾಹಿತಿ, ಕಳೆದ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಳೆ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ನೀರು ತೆರಿಗೆ

೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರಾಚನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೇರ್ಪಡೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನೀರಾವರಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪದ ಮೈಸೂರು ನೀರಾವರಿ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ಮತ್ತು ನೀರು ತೆರಿಗೆ) ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತಾದರೂ, ೧೯೬೫ರ ನಂತರವೇ ಮೈಸೂರು ನೀರಾವರಿ ನಿಯಮಗಳು (ನೀರು ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ) ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.

ಈಗ ನೀರಾವರಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ನೇರ ಹರಿಯುವಿಕೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಶುದ್ಧೀಕರಣದಿಂದಲೋ ಯಾವುದೇ ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಳಸುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನೀರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ನೀರು ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೦೦ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಬರುವ ಭೂಮಿಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ೧೦೦ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಎರಡು ದರಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಾದ ನೀರು ದರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚವು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದೆಂದು, ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚ್ಛಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದರಕ್ಕಿಂತ ಶೇಕಡಾ ೩೩ ೧/೩ ಅಂಶದಷ್ಟು ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ೧೯೬೬ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ೧೯೭೨ ಮತ್ತು ೧೯೮೧ರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ದರವನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನಂತೆ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು (ಎಕರೆ) ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ (೧೨ ತಿಂಗಳುಗಳು-ರೂ.೧೫೦), ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ (೧೩ ರಿಂದ ೧೮ ತಿಂಗಳಿಗೆ -ರೂ. ೨೨೪) ಭತ್ತದ ಬೆಳೆಗೆ - ರೂ. ೪೫, ಗೋಧಿ - ರೂ. ೨೪, ಜೋಳ - ರೂ. ೨೪, ನೆಲಗಡಲೆ - ರೂ. ೨೪, ಹತ್ತಿ - ರೂ. ೪೮, ರಾಗಿ, ಸಜ್ಜೆ ಹೆಸರುಬೇಳೆ, ಗೋಸು, ತಂಬಾಕು, ಧನಿಯ - ರೂ. ೨೪, ಬೇಳೆಕಾಳು - ರೂ. ೧೮, ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಳೆ - ರೂ. ೯ ಮತ್ತು ತೋಟದ ಬೆಳೆ ರೂ. ೫೦.

೧೯೬೪ರ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ II ಮತ್ತು III ರ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಮುಂದಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ತಾಲೂಕುವಾರು ಕಂದಾಯ ನಿರ್ಧರಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣಿತ ದರ ವಿವರಗಳು

ತಾಲೂಕಿನ	ಗುಂಪು	ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಖುಷ್ಕಿ ರೂ. ಪೈ.	ತರಿ ರೂ. ಪೈ.	ತೋಟ		ಷರಾ
					ಪಾಟ್ ಗಾರ್ಡನ್	ಮಾಟ್ ಗಾರ್ಡನ್	
ಉಡುಪಿ ವಲಯ							
ಉಡುಪಿ	I	೯೮	೧-೬೦	೯-೪೪	೧೮-೯೨	೫೧-೬೦	ಅಡಿಕೆ
	II	೧೭	೧-೬೦	೮-೬೨	೧೩-೩೫	೫೧-೬೦	
ಕುಂದಾಪುರ	I	೧೧	೧-೬೦	೯-೪೪	೧೮-೯೨	೫೧-೬೦	
	II	೬೫	೧-೬೦	೮-೬೨	೧೩-೩೫	೫೧-೬೦	
	III	೨೫	೧-೬೦	೭-೪೮	೮-೦೫	೫೧-೬೦	
ಮಂಗಳೂರು	I	೧೧೩	೧-೬೦	೯-೪೪	೧೮-೯೨	೫೧-೬೦	
ಕಾರ್ಕಳ	I	೨೨	೧-೬೦	೯-೪೪	೧೮-೯೨	೫೧-೬೦	
	II	೩೮	೧-೬೦	೮-೬೨	೧೩-೩೫	೫೧-೬೦	
	III	೧೯	೧-೬೦	೭-೪೮	೮-೦೫	೫೧-೬೦	
ಪುತ್ತೂರು ವಲಯ							
ಪುತ್ತೂರು	I	೪೩	೧-೬೦	೯-೪೭	೧೨-೩೯	೭೭-೫೧	
	I	೬೫	೧-೬೦	೬-೫೦	೮-೮೪	೫೧-೮೨	
ಬಂಟ್ವಾಳ	I	೮೫	೧-೬೦	೯-೪೭	೧೨-೩೯	೭೭-೫೧	
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	I	೩೫	೧-೬೦	೯-೪೭	೮-೮೪	೭೭-೫೧	
ಸುಳ್ಯ	II	೪೬	೧-೬೦	೬-೫೦		೫೧-೮೨	

ಆಧಾರ : ಕೆ. ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಭಾ.ಆ.ಸೇ. ಕರ್ನಾಟಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೈಪಿಡಿ ಸಂ. II (ಸಂ)

ಭೂಕಂದಾಯ ಲೆಕ್ಕ

ಭೂ ಕಂದಾಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಭೂ ಮಾಪನ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲಾಖೆಯು ಭೂ ಕಂದಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೋಂದಣಿ ಪುಸ್ತಕ (Register) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಂದಾಯ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಾಗದ ಭೂ ಭಾಗದ ವಿವರ, ಹೊಲದ ಅನುಭವದಾರನ ಹೆಸರು ಇವು ನಮೂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯು ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮತ್ತೊಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ

ಕೃಷಿಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ, ಖುಷ್ಕಿ ತರಿ ಮತ್ತು ಬಾಗಾಯಿತು ವಿವರಗಳು, ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಕಂದಾಯ ದರ, ಒಟ್ಟು ಸರ್ವೆ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಕಂದಾಯ ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮೂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು 'ಆರ್ಕಾರ್ ಬಂದ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಗದ 'ಖೇತ್‌ವಾದ' ಅಥವಾ ಭೂ ಸೂಚಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಖೇತವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನುಗಳ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಗನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ದಾಖಲು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕಂದಾಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ದಾಖಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮಾಲೀಕನ ಹೆಸರಲ್ಲಿರುವ ಭೂವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಕಂದಾಯ, ಭೂ ವರ್ಗೀಕರಣ, ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ, ಗೇಣಿದಾರನ ಹಕ್ಕಿನ ಸ್ವರೂಪ, ಗೇಣಿ ವಿವರ, ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಬೆಳೆಗಳ ವಿವರ ಹೀಗೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಾದ ಎಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವರದಿ ಬಂದ ನಂತರ, ಅಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗೇಣಿಯ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಗಳ ಮೂಲ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಜುಲೈ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಂದು ಖಾತಾ ನೋಂದಣಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಖಾತಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರನಿಂದ ಬಾಕಿಯಿರುವ ಕಂದಾಯ, ಸಹಜ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಬೆಲೆ ಅಥವಾ ಪರಿವರ್ತನ ದಂಡ ಮತ್ತು ಇತರ ದಂಡಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಮೂಲ ದಾಖಲೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಗನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಹಣವನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿನ ರಸೀದಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಹಣ ಸ್ವೀಕೃತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಅವನು ಮಾಸಿಕ ಬೇಡಿಕೆ, ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ವಿವರಣಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ೩೦ನೆಯ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಭೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕರಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕಂದಾಯದ ಪ್ರತಿ ಬಾಬಿನಡಿಯ ಗ್ರಾಮದ ವಾರ್ಷಿಕ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಈ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಜಮಾಬಂದಿ

'ಜಮಾ' ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪಾಲು 'ಬಂದ್' ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ರಾಜನಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪಾಲನ್ನು (ರಾಜಸ್ವ) ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು. ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಂದಾಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದೇ ಜಮಾಬಂದಿ. ಜಮಾಬಂದಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದ ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿಯು ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ಈಗ ಜಮಾಬಂದಿಯ ಕೆಲಸದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆಡಳಿತದ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗ್ರಾಮಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದ ಏಳೆಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

ಜಮಾಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ, 'ದಿತ್ತಂ ಜಮಾಬಂದಿ' ಮತ್ತು 'ಹುಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿ'. ದಿತ್ತಂ ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ತಾಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹುಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದೇ 'ತಾಲೂಕು ಅಥವಾ ದಿತ್ತಂ' ಜಮಾಬಂದಿ. ಇದು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಡಿಸಿಬಿಗಾಗಿ (ಬೇಡಿಕೆ, ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಶಿಲ್ಕು) ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರಹಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಬಾಕಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರು ಹಾಗೂ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಸವಿಸ್ತರ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ನಂತರ ವಾರ್ಷಿಕ ತಃಖ್ತೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಲೂಕು ಕಚೇರಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದಿತ್ತಂ ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ಹೋಬಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಹುಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುವುದು. ಆಗ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೧೯೯೮ ರಿಂದ ೩೦-೬-೧೯೯೮ರವರೆಗಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಾಬುಗಳು	ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ	೧-೨-೧೯೯೮ ರಿಂದ ೩೦-೬-೧೯೯೮ ರವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ	೩೦-೬-೧೯೯೮ ಕೈ ಬಾಕಿ	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಸೂಲಿ
೧)	ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕರಗಳು	೧೨೫೨೮೪೨	೧೨೫೦೯೨೦	೧೯೨೨	-
೨)	ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ	೧೧೩೨೫೧	೫೭೬೫೫	೫೫೫೯೬	-
೩)	ಇತರ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ	೩೨೯೬೯೭೧೫೪	೮೩೮೦೫೩೫	೩೨೧೩೧೬೬೧೯	-
	ಒಟ್ಟು	೩೩೧೫೬೩೨೪೭	೧೦೧೮೯೧೧೦	೩೨೧೩೨೯೧೩೭	-

ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೧೯೯೯ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೦ರವರೆಗಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಾಬುಗಳು	ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ	೧-೨-೧೯೯೯ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೦ ರವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ	೩೦-೬-೨೦೦೦ ಕೈ ಬಾಕಿ	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಸೂಲಿ
೧)	ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕರಗಳು	೧೨೧೯೮೧೫	೧೨೧೯೮೧೫	-	೫೫೮೬೦
೨)	ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ	೧೦೪೦೨೦	೪೮೪೨೪	೫೫೫೯೬	-
೩)	ಇತರ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ	೩೨೯೪೪೬೦೯೩	೧೨೨೩೬೧೩೬	೩೧೭೨೦೯೯೫೭	-
	ಒಟ್ಟು	೩೩೧೪೬೯೯೨೮	೧೯೦೦೪೩೭೫	೩೧೭೨೬೫೫೫೩	೫೫೮೬೦

ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೨೦೦೦ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೧ರವರೆಗಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಾಬುಗಳು	ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ	೧-೨-೨೦೦೦ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೧ ರವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ	೩೦-೬-೨೦೦೧ ಕೈ ಬಾಕಿ	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಸೂಲಿ
೧)	ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕರಗಳು	೧೬೮೩೨೮೦	೧೬೮೩೨೮೦	-	೯೬೩೨೬
೨)	ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ	೭೮೦೨೬	೭೫೯೦೦	೨೧೨೬	-
೩)	ಇತರ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ	೩೩೮೩೩೩೭೫೮	೨೪೯೫೦೩೪೫೬	೮೮೮೩೪೨೦೨	-
	ಒಟ್ಟು	೩೪೦೦೯೯೯೬೪	೨೫೧೧೬೬೩೩೬	೮೮೮೩೬೩೨೮	೯೬೩೨೬

ಆಧಾರ : ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವ

೪೨೩

ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೨೦೦೦ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೦ರವರೆಗಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಾಬುಗಳು	ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ	೧-೨-೨೦೦೦ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೦ ರವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ	೩೦-೬-೨೦೦೦ ಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಸೂಲಿ
೧)	ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕರಗಳು	೧೬೫೧೪೧೩	೧೬೫೧೪೧೩	-	೧೨೦೬೯೩
೨)	ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ	೫೪೬೦೧	೫೪೬೦೧	-	೧೧೬೦೮
೩)	ಇತರ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ	೧೧೯೭೮೪೬೦೯	೯೪೫೨೭೩೨	೧೧೦೩೩೧೮೭೭	-
	ಒಟ್ಟು	೧೨೧೪೯೦೬೨೩	೧೧೧೫೮೭೪೬	೧೧೦೩೩೧೮೭೭	೧೩೨೩೦೧

ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೨೦೦೧ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೧ರವರೆಗಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಾಬುಗಳು	ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ	೧-೨-೨೦೦೧ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೧ ರವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ	೩೦-೬-೨೦೦೧ ಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಸೂಲಿ
೧)	ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕರಗಳು	೩೦೭೮೫೧೨	೩೦೭೮೫೧೨	-	೨೫೪೮೧೦
೨)	ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ	೭೨೬೦೧	೬೨೨೦೧	೧೦೪೦೦	-
೩)	ಇತರ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ	೧೧೮೫೨೩೮೧೧	೨೨೧೭೨೩೪೨	೯೬೩೫೧೪೬೯	-
	ಒಟ್ಟು	೧೨೯೬೭೪೯೨೪	೨೫೩೧೩೦೫೫	೯೬೩೬೧೮೬೯	೨೫೪೮೧೦

ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೨೦೦೨ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೨ರವರೆಗಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಾಬುಗಳು	ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ	೧-೨-೨೦೦೨ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೨ ರವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ	೩೦-೬-೨೦೦೨ ಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ	ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಸೂಲಿ
೧)	ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕರಗಳು	೧೬೧೮೪೬೮	೧೮೧೮೪೫೨	೧೪೬೮೯	೨೧೪೬೭೩
೨)	ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ	೫೭೧೭೨	೫೧೪೮೯	೬೦೦೦	೩೧೭
೩)	ಇತರ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ	೧೦೭೭೬೫೧೯೨	೩೪೮೨೦೫೩	೧೦೪೨೮೩೧೩೯	-
	ಒಟ್ಟು	೧೧೯೪೪೦೮೩೨	೫೩೫೧೯೯೪	೧೧೪೩೦೩೮೨೮	೨೧೫೯೯೦

ದಿನಾಂಕ ೧-೨-೨೦೦೪ ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೫ರವರೆಗಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಬಿ. ವಿವರ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬಾಬುಗಳು	ಒಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ	೧-೨-೨೦೦೪		ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವಸೂಲಿ
			ರಿಂದ ೩೦-೬-೨೦೦೫ ರವರೆಗೆ ವಸೂಲಿ	೩೦-೬-೨೦೦೫ ಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ	
೧)	ಭೂಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಕರಗಳು	೧೬೨೦೩೩೩	೧೨೦೪೧೨೪	-	೮೩೬೪೧
೨)	ನೀರು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕರ	೪೯೪೨೩	೪೬೨೯೮	೩೪೮೫	೩೬೦
೩)	ಇತರ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿ	೧೨೫೯೭೨೬೨	೭೭೬೭೫೪೮	೧೧೮೨೦೯೭೧೪	-
	ಒಟ್ಟು	೧೨೭೬೪೭೦೧೮	೯೫೧೮೦೨೦	೧೧೮೨೦೯೭೧೪	೮೪೨೦೧

ಆಧಾರ : ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಹಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕನ್ನು ಒಂದು ಘಟಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಜಮಾಬಂದಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೫ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಫೆಬ್ರವರಿ ಅಂತ್ಯದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಉಪವಿಭಾಗದ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ತಾಲೂಕನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಮಾಡುವರು ಮತ್ತು ಉಳಿದ ತಾಲೂಕುಗಳ ಹಜೂರು ಜಮಾಬಂದಿಯನ್ನು ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತರು ನಡೆಸುವರು, ತಹಸೀಲ್ದಾರನು ಜಮಾಬಂದಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಾಲೂಕನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಜಮಾಬಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಮತ್ತು ರೈತರ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಲಿರುವ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ತನಿಖೆ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು, ಗ್ರಾಮದಾಖಲೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ವಿಚಾರಣಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುನಾಮಣಿ (ಅಹವಾಲು ಹೇಳಲು) ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು, ಗ್ರಾಮ ದಾಖಲೆಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯು ಜಮಾಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದಾಗಿದೆ. ಜಮಾಬಂದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಜಮಾಬಂದಿ ನಡೆಸಿದ ೧೫ ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.

ಭೂ ಆಡಳಿತ

ಹಳೆಯ ಕೆನರಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಂದಾಯ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರದಡಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಕಂದಾಯ ಮಂಡಳಿಯು ವಿಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದು, ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇತರ ವಿವಿಧ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಹಿಡುವಳಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗೇಣಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವೊಂದನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಹಳ್ಳಿತಿಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಕರಾವಳಿಯ (ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ) ಉದ್ದವು ಅದರ ಅಗಲಕ್ಕಿಂತ ಏಳರಷ್ಟಿತ್ತು. ಮೂಲಗೇಣಿ, ಚಾಲಗೇಣಿ, ನ್ಯಾಯಗೇಣಿಯಂಥ ಪ್ರಾಚೀನ ಗೇಣಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

೧೮೫೯ರಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪೊಲೀಸು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದಾಗ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಕ್ರಮಬದ್ಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಏಕೈಕ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆಡಳಿತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ದಂಡಾಧಿಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು.

ಭೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ

ಕಂದಾಯ ಸಲ್ಲಿಕೆಯು ಜಮೀನಿನ ಮೇಲಿನ ಸರ್ವಪ್ರಧಾನದ ಖುಣಭಾರವಾಗಿತ್ತು. ೧೯೬೪ರ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಬದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಪರಭಾರೆ ಮಾಡದ ಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭೋಗದಾರನು, ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವರಿಸ್ತು ಹಿಡುವಳಿದಾರನು ಜಮೀನಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿಗಳ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಂದಾಯ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಭೂ ಕಂದಾಯವು ಆ ವರ್ಷದ ಮೊದಲ ದಿನದಿಂದ ಬಾಕಿಯಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಬಾಕಿಗಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜನವರಿ ೧ ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೂನ್ ೩೦ ಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಿಸ್ತು ಅಥವಾ ವಸೂಲಿಯ ಸಮಯವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ ಭೂಕಂದಾಯದ ಯಾವುದೇ ಕಂತು ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಾಕಿದಾರನಾಗುತ್ತಾನೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿಂದ ಏಪ್ರಿಲ್ ವರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಕಂತನ್ನು ಆ ತಿಂಗಳ ಒಂದನೆಯ ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಬಾಕಿ ಸಂದಾಯದ ನೋಟೀಸು ಜಾರಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ವಸೂಲಿ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು. ಆ ನೋಟೀಸನ್ನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಿಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಳು ದಿನಗಳ ನಂತರವು ಮೊಬಲಗು ವಸೂಲಿಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ೧೯೬೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಬಾಕಿದಾರನ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಅಂಥ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ನೋಟೀಸು ಅಥವಾ ಉದ್ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಬಾಕಿ ವಸೂಲಿಗಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯು ಸಾಕಷ್ಟಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಹೆಚ್ಚುವರಿಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಚರಾಸ್ತಿಯನ್ನು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು.

ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಅನುಭೋಗ, ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನ ಉತ್ಪನ್ನದ ಬಳಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಣ, ರಾಜಧನ, ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಮೇಲುಕರ (ಸೆಸ್), ಫೀಜು, ವೆಚ್ಚಗಳು, ಕಂತುಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾಕಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಬಾಕಿಗಳಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾಫಿಗಳು

ಬೆಳೆರೋಗ, ಮಳೆ ಅಭಾವದಿಂದ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾದಾಗ (ಆಣೆವಾರಿ ಪದ್ಧತಿ) ಸರ್ಕಾರವು ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಸಾಗುವಳಿದಾರನಿಗೆ ಕಂದಾಯದ ಹೊರೆಯಿಂದ ಮಾಫಿ ನೀಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬರಗಾಲ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಗಶಃ ಅಥವಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳು ನಾಶವಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಫಸಲುವಾರಿ ಸರಾಸರಿ ಇಳುವರಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲು, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಕುಯ್ಯು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿಗಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಇಂಥ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನು ಕನಿಷ್ಠ ೨೦ ಅಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ನಾಗಲಿ ಅಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡದಂಥ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಲೆಕ್ಕಿಗರು ಅಂಥ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಸಲ್ಲಿಕೆಯ ತಡೆ ಅಥವಾ ಮಾಫಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಸರಾಸರಿ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಬಾವಿ, ಕೊಳಗಳು, ನದಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂಥ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಪನಿಯಮ ೧೨ ಮೇರೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೧೯೬೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾದಂತೆ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಸರಾಸರಿ ಫಸಲುವಾರು ಇಳುವರಿಯು ಶೇಕಡಾ ೩೨ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಭೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ೨) ಶೇಕಡಾ ೩೨ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ ೨೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರದಿದ್ದರೆ ಶೇಕಡಾ ೨೦ರಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಬಹುದು. ೩) ಇಳುವರಿಯು ಶೇಕಡಾ ೨೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಕಂದಾಯ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದಾಗ, ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಸರಾಸರಿ ಫಸಲುವಾರು ಇಳುವರಿ ಶೇಕಡಾ ೩೨ರಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾಗದು. ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

ಮೈಸೂರು ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೬೧

೧೯೬೧ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮವು (ಮೈಸೂರು ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೬೧)೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೬೨ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨ರಂದು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರನ ಹಕ್ಕು, ಸದ್ಯದ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾಧೀನತೆಗಳನ್ನು, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಸಂದಾಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಸಮಗ್ರ ಸ್ವರೂಪದ (ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು) ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ, ಮೇರೆಗೆ ಗೇಣಿಯ ಅವಧಿ ಮುಗಿದೆಯೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಅದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೫೨ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೦ನೆಯ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಯಾವ ಗೇಣಿದಾರರು ಜಮೀನಿನ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮತ್ತು ಯಾರು ತ್ಯಾಗಪತ್ರದ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದರಿಂದಾಗಲೀ ಜಮೀನಿನ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವರೋ ಅಂಥವರು ಜಮೀನನ್ನು ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದರು. ಗೇಣಿದಾರರು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ೨೨ಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕಾಯಂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಗೇಣಿ ನೀಡಿದ ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಗೇಣಿ ನೀಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳು ಸಾಂಘಿಕವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಮರ್ಥ ದತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ (ಚಾರಿಟಬಲ್) ಅಥವಾ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಇರುವಂಥ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ೨೨ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಒಡೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ೧೮ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಎಕರೆಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

ಗೇಣಿದಾರ ಮತ್ತು ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಆಧಾರವಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ತಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬರುವಂತೆ ಕೋರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ರಹಿತ ಗೇಣಿದಾರರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ಗೇಣಿದಾರರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ನಂತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಬಗೆಗೆ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ೧೯೫೪ರ ಮದರಾಸು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವಿಕೆಯ ನಿರ್ಬಂಧ ಶಾಸನದನ್ವಯ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ, ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರು ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಹೊರದೂಡಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಅಥವಾ ಸ್ವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರು ಹೊರಬಂದರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಇದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತು. ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹೊಸ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಶಾಸನದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿತು.

ಹೊಸ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರೂಪುಗೊಂಡ ನಂತರ, ಮೇ ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಡಿ.ಜತ್ತಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಗೇಣಿದಾರಿಕೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಕಾನೂನುಗಳ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಗೇಣಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು, ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಭದ್ರತೆ, ಸ್ವಂತ ಉಳುಮೆಗಾಗಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಜಮೀನನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು, ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಭೂ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರಧನ ಮತ್ತು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳು ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿ, ಕೃಷಿಯೇತರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿತು.

ಸಮಿತಿಯು ೧೯೫೪ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ (ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದರ ನಿರ್ಬಂಧ ಶಾಸನ ೧೯೫೪) ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗೇಣಿದಾರ ಕಾನೂನು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಗೇಣಿದಾರಿಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನಾಂಕಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಗೇಣಿದಾರರು ಪುನಃ ಭೂಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಪರಿಹಾರಧನ ಸಂದಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಸಮಿತಿಯು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು. ಅದರಂತೆ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗೇಣಿದಾರರು ಭೂಮಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಗೇಣಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಗೂ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯವರ್ತಿ ಗೇಣಿದಾರರ ನಡುವೆ ವಿತರಿಸಬೇಕು. ಗೇಣಿಯು ವಸ್ತು ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಗೇಣಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಂತೆಯೇ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹಂಚಬೇಕು.

ಮೈಸೂರು ಗೇಣಿದಾರಿಕೆ ಭೂ ಕಾನೂನುಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ, ಸರ್ಕಾರವು ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ' ಎಂಬ ವಿಧೇಯಕವೊಂದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿತು. ಆ ವಿಧೇಯಕದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯಾದ ನಂತರ, ಈ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಎರಡೂ ಸದನಗಳ ಜಂಟಿ ಪ್ರವರ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಪರಾಮರ್ಶೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿತು. ಅದು ೧೯೬೧ರ ಮಾರ್ಚ್ ೨೫ರಂದು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು ಮತ್ತು ೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ವಿಧೇಯಕವು ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು. ೧೯೬೨ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಸಮ್ಮತಿ ದೊರೆಯಿತು. ಆದರೂ, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಕೆಲವು ಉಪಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿತು ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ೧) ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪಿತ್ತಾಚಾರವಾಗಿ ಬಂದ ಕೃಷಿಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬರುವ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಇರುವಂಥ ಅಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ಅದರಿಂದಾಗಿ, ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ದಕ್ಷತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಏರಿಸುವ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೃಷಿ ಆದಾಯದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ೨) ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಳಗಿನ ಶೋಷಣೆಯ ಎಲ್ಲ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದು. ಆ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದು.

ರಾಜ್ಯ ಪುನಾರಚನೆಗೆ ಮೊದಲು, ಗೇಣಿದಾರಿಕೆ ಕಾನೂನು ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಪ್ರದೇಶ, ಬೆಳಗಾವಿ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಿತು ಮತ್ತು ಅವು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸಲು ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೫೭ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾನೂನುಗಳು ಗೇಣಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಗೇಣಿದಾರರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲ್ಪಡದ ಮುಂದೆ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಇದು ಗೇಣಿದಾರರ ಅನುವಂಶಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹಾಗೂ ಗೇಣಿದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿಕೊಡುವ ಎಂಬುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಬಂಧಗೊಂಡಿತ್ತು. ೧೯೬೧ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮವು ಎಲ್ಲ ಗೇಣಿದಾರಿಕೆ ಕಾನೂನು ಉಪಬಂಧಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪುನಃ ೨-೧೦-೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಕುಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ

ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಗೇಣಿದಾರರು ಗೇಣಿ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೧೯೬೧ ರಿಂದ ೧೯೬೨ರ ವರೆಗಿನ ನಡವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೬೧ರ ಮೈಸೂರು ಗೇಣಿದಾರರ (ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ರಕ್ಷಣೆ) ಅಧಿನಿಯಮವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಶಾಸನವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಅದು ಏಕರೂಪವಾದ ೧೯೬೧ರ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ತನಕ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ೧೯೫೭ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ನಂತರ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ ೭, ಸ್ವಾಧೀನ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನತೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಒದಗಿಸಿತು. ಪ್ರಕರಣ-೨೨ ಮತ್ತು ೨೩ ಅನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವ ವಿರುದ್ಧ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೊದಗಿಸಿತು. ಪ್ರಕರಣ-೨೫ ಭೂಮಾಲೀಕನಿಗೆ ಗೇಣಿದಾರನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಭೂಮಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದನ್ನು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಮುಂದೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕಿತ್ತು.

ಗೇಣಿದಾರಿಕೆ ರದ್ದತಿ

ಗೇಣಿದಾರರು ಮತ್ತು ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಶಾಸನಾಧಾರವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಗುವಳಿದಾರರು ಬಾಯಿಮಾತಿನ ಕೆಲವು ಒಪ್ಪಂದದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕೋರಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿ ಸುಧಾರಣೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಭೂ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರು ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು. ಗೇಣಿ ರದ್ದತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಭೂಚ್ಯುತ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ರೂ. ೨೦೦೦/-ಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಿಲ್ಲದ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಸೇರಿದಂತೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಭೂರಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ಬಂದರು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಲಾಯಿತು.

ಅನುಭೋಗದಾರರೆಂದು ನೋಂದಣಿ ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಲು, ಗೇಣಿದಾರರು 'ಎ', 'ಬಿ' ಮತ್ತು 'ಸಿ' ವರ್ಗದ ಭೂಮಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿವ್ವಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನದ ೧೫ರಷ್ಟು ಮತ್ತು 'ಡಿ'ವರ್ಗದ ಭೂಮಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೨೦ರಷ್ಟು ಸಮಾನದ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಅವರು ಒಂದೇ ಇಡುಗಂಟಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೪ರ ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ೨೦ ವಾರ್ಷಿಕ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಕಾಯಂ ಗೇಣಿದಾರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ಮತ್ತು ಭೂ ಕಂದಾಯದ ನಡವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಆರಂಭ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೂ, ಈ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸುವುದು ಉಪಗೇಣಿಗೆ ಬಿಡುವುದು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಬರಡಾಗಿಡುವುದು, ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು, ಗೇಣಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ತಪ್ಪುವುದು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗೆ ಕಾಯಂ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು ಇನ್ನಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ೧೯೫೨ರ ಮೈಸೂರು ಗೇಣಿದಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧೇಯಕವೊಂದನ್ನು ವಿಧಾನಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೫೪ರಂದು ಮಂಡಿಸಿತು. ಅದು ರಕ್ಷಿತ ಗೇಣಿದಾರರು, ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದ ಗೇಣಿದಾರರು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೇಣಿದಾರರು ಎಂದು ಮೂರು ಪ್ರವರ್ಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಆದರೆ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಉಪ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದರ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಹೊರತಾಗಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತು. ರಕ್ಷಿತ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಭೂ ಮಾಲೀಕರು ಸ್ವಂತ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅನುಮತಿಸಿದ ಹಿಡುವಳಿಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕೃಷಿಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಕ್ಷಿತ ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು, ಭೂ ಮಾಲೀಕನು ಸ್ವಂತ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೋಟೀಸು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಬಹುದು. ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿದ ಗೇಣಿದಾರನು ಭೂಮಾಲೀಕನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇತರ ಎಲ್ಲ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ

ಅವಧಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಆ ಅವಧಿಯು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದ ಗೇಣಿದಾರರಂತೆಯೇ ಇವರಿಗೂ ಒಂದು ವರ್ಷದ ನೋಟೀಸು ನೀಡಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿತವಲ್ಲದ ಗೇಣಿದಾರರು ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಗೇಣಿದಾರನು ಖರೀದಿಸುವ ಭೂಮಿಯು ೨೫ ನಿಗದಿತ ಎಕರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಖರೀದಿಯ ನಂತರ ಭೂ ಮಾಲೀಕನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ಅನುಮತಿಸಬಹುದಾದ ಹಿಡುವಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರಕೂಡದು ಎಂಬ ಪರತ್ತಿನ ಮೇರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಗೇಣಿದಾರನು ಆರಕ್ಕೆ ಮೀರದ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇಡುಗಂಟಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಖರೀದಿಯ ನಂತರ ಗೇಣಿದಾರನಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು, ದಾನವಾಗಿ ನೀಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿ

೧೯೬೧ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ-೪೮ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿದೆ. ಈ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಹಾಯಕ ಆಯುಕ್ತ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶಿತರಾದ ನಾಲ್ವರು ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಬಹುಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಮೂವರು ಕೋರಂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ಕೋರಂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದ್ದೇಶಿತ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ, ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಒಂದಂತೆ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಸಹ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವ್ಯವಹರಿಸಿ, ಅಂತಿಮ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವನು.

ಪ್ರಕರಣ ೪೮ಎ. ಅನುಭೋಗದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೋರಿ ೧೯೭೪ರ ಮಾರ್ಚ್ ೧ ರಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳುಗಳ ನಿಗದಿತ ಕಾಲದೊಳಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೂಡಿದ ಅರ್ಜಿಗಳ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು. ಅನುಭೋಗದಾರನಂತೆ ಗೇಣಿದಾರನ ನೋಂದಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಥವಾ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು. ಗೇಣಿದಾರನು ಹೌದೆ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು, ಪ್ರಕರಣ ೭೭ರ ಮೇರೆಗೆ ನೆಡುತೋಪಲ್ಲದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳ ಮೇರೆಗೆ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾದ ಇತರ ಅಂಥ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಹಸೀಲ್ದಾರನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ ೧೧೨ (ಎ)ಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಆದೇಶವು ಅಂತಿಮವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ವಿಚಾರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ, ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಆದೇಶದಿಂದ ಬಾಧಿತನಾದವನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬಹುದು. ಪ್ರಸಕ್ತ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೮೩ರ ಭೂಕಂದಾಯ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ ೧೧೬(ಎ) ಮೇರೆಗೆ ೧೯೮೩ರ ಮೇ ೨೬ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಅದು ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಒಬ್ಬರನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಬ್ಬರನ್ನು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರು ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಈಗ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯ ಹಂಚಿಕೆ

ಗರಿಷ್ಠ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು, ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ 'ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ'ಯನ್ನು, ಆದ್ಯತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯು ಹಂಚಬಹುದಾಗಿದೆ.

- ೧) ಒಂದು ಮೂಲ ಹಿಡುವಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದ ಭೂ ರಹಿತ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ
- ೨) ಒಂದು ಮೂಲ ಹಿಡುವಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಭೂಮಿಯಿರುವ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಮೂಲ ಹಿಡುವಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಭೂ ಮಾಲೀಕ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ,
- ೩) ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಹಿಡುವಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ, ಸ್ಥಾನಭ್ರಷ್ಟ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಹಿಡುವಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ಮಾಲೀಕ ಸಾಗುವಳಿದಾರರಿಗೆ
- ೪) ಸ್ವಯಂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ

ಹಂಚಿಕೆದಾರರು ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇಡುಗಂಟಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅಥವಾ ಹದಿನೈದು ವಾರ್ಷಿಕ ಕಂತಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭೂ ನೀಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಖಚಿತ ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣವು ಖಾಲಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಬೇಸಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿತು. ಕೆಲವು ಸೇವೆಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇನಾಂ ಆಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಥವಾ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹರಾಜಿನ ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭೂ ಸಾಗುವಳಿಯೇ ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವು ಸರ್ಕಾರಿ ಭೂಮಿಗಳ ವಿಲೇವಾರಿಯ ಆಡಳಿತದ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಭೂ ನೀಡಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಭೂರಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ದೊರೆಯಿತು. ೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಏಕರೂಪದ ಭೂನೀಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ೧೯೫೦ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ೧೯೬೮ರ ಭೂ ನೀಡಿಕೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ೧೯೬೯ರ ಭೂ ನೀಡಿಕೆ ನಿಯಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೬೯ರ ಹೊಸ ಭೂ ನೀಡಿಕೆ ನಿಯಮವನ್ನು ೧೯೬೮ರ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕರಣ ೧೯೭೨ರ ಮೇರೆಗೆ ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ನಿಯಮಗಳು ೩-೫-೧೯೬೯ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ೧೯೬೯ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ನೀಡಿಕೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ೧೯೭೨ರ ನಂತರ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ದೊರೆಕುವಂಥ ಭೂಮಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆಕುವಂಥ ಭೂಮಿಯ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕರು ಮತ್ತು ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಷ್ಟು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು, ರಾಜಕೀಯ ಬಾಧಿತರಿಗೆ (ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸಫರರ್) ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ೩೦ರಷ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಭೂಮಿ ನೀಡಿಕೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಕ್ರಮ ಹೀಗಿತ್ತು. ಎ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಭೂರಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಬಿ. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಸಿ. ನೆರೆಯ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಭೂರಹಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಡಿ. ಇತರರು.

ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ೧೫ ವರ್ಷಗಳು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಪಡೆದ ನಂತರ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕು; ಭೂಮಿ ಪಡೆದವನು ಸ್ವತಃ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬೇಕು. ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಭೂ ನೀಡಿಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು, ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ, ಭೂಮಿಯ ಅಂತಿಮ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನೀಡಿಕೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ

ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯು ಅಗತ್ಯವಿರಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೋರಿದಾಗ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕೃತ ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಂಥ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿನ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಅಂಥ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ೧೯೬೧ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ (ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾದ (೧೯೯೪ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿನಿಯಮ) ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಅಧಿನಿಯಮವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ ಆಡಳಿತದ ಮೂಲ ಕಾನೂನಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅಳಿದು ಮತ್ತು ಭೂ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಹೊರಡಿಸುವ ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂಥ ಭೂಮಿಯ ವಿವರ ಅದರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಸಮಕ್ಷಮ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಖುದ್ದಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರ ಏಜೆಂಟರಾಗಲಿ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಿರುವ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂಥ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಾಗಿ ಕೋರಲಾಗುವ ಪರಿಹಾರಧನದ ವಿವರಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾಡಲಾದ ಅಳತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿವರಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಬಾಧಿತನಾದವನ ಅಹವಾಲನ್ನು ಆಲಿಸಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಪ್ರಕರಣ ೧೧ರ ಮೇರೆಗೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಅನಂತರ ಭೂಮಿಯು ಎಲ್ಲ ಋಣಭಾರಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿರುಪಾಧಿಕ ಸ್ವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ಅಳತೆ, ಪರಿಹಾರಧನದ ಮೊತ್ತ, ಅದನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಾಧಿತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರಧನದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನಿಯೋಜನೆಗಾಗಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಲಿಖಿತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ನೀಡಬಹುದು.

೧೯೮೪ರ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಅಧಿನಿಯಮದ ಆಜ್ಞೆಯ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉಪಬಂಧವೊಂದನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ವಿವಿಧ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಈಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮಿತಿಯೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ೧೦ ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು ೨೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರು	ರಿಂದ	ವರೆಗೆ
೧	೨	೩	೪
೧.	ಮೇಜರ್ ಸರ್‌ಧಾಮಸ್‌ಮನ್ಸೊ	೦೮-೦೭-೧೭೯೯	
೨.	ಜಿ.ಜಿ. ರಾವೆನ್ ಸ್ತ್ರಾ	೧೦-೧೨-೧೮೦೦	
೩.	ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ರೀಡ್		
೪.	ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ರೀಡ್	೨೬-೦೧-೧೮೦೫	
೫.	ಧಾಮಸ್ ಹ್ಯಾರಿಸ್	೦೧-೦೫-೧೮೧೬	
೬.	ಜಿ. ಬಾಬಿಂಗ್‌ಟನ್	೩೧-೦೮-೧೮೨೪	
೭.	ಹೆಚ್. ಡಿಕಿನ್ಸನ್	೧೨-೦೧-೧೮೨೯	
೮.	ಎಂ. ಎಸ್. ಕ್ಯಾಮೆರಾನ್	೧೩-೦೩-೧೮೩೧	
೯.	ಹೆಚ್. ವೈವ್ ಆ್ಯಪ್	೨೭-೦೪-೧೮೩೩	

ಮುಂದುವರೆದಿದೆ..

೧	೨	೩	೪
೧೦.	ಜಿ. ಎಂ. ಒಗಿಲ್ವಿ	೧೪-೦೫-೧೮೩೫	
೧೧.	ಸಿ. ಆರ್. ಕಾಟನ್	೨೬-೦೯-೧೮೩೫	
೧೨.	ಮಾಲ್ಕೊಮ್ ಎಬಿನ್	೨೩-೦೪-೧೮೩೬	
೧೩.	ಹೆಚ್. ಎಂ. ಬ್ಲಾಖಿ	೨೬-೦೭-೧೮೩೮	
		೧೨-೦೨-೧೮೪೦	
		೧೧-೦೬-೧೮೪೫	
೧೪.	ಎಡ್‌ವರ್ಡ್ ಮಾಲ್ಟಾಬಿ	೨೭-೦೩-೧೮೩೯	
೧೫.	ಇ. ಪಿ. ಧಾಂಪ್ಸನ್	೨೯-೦೧-೧೮೪೪	
೧೬.	ಆರ್. ಡಿ. ಪಾರ್ಕರ್	೧೯-೦೩-೧೮೪೫	
೧೭.	ಟಿ. ಎಲ್. ಬ್ಲೇನ್	೦೯-೦೨-೧೮೪೬	
		೨೮-೦೧-೧೮೫೦	
೧೮.	ಎಫ್. ಎನ್. ಮ್ಯಾಟಿ	೨೯-೦೭-೧೮೫೦	
		೨೮-೦೫-೧೮೫೨	
		೨೧-೦೪-೧೮೫೪	
೧೯.	ಡಬ್ಲ್ಯು. ಫಿಷರ್	೧೩-೦೪-೧೮೫೫	
		೨೦-೧೦-೧೮೫೭	
೨೦.	ಜಿ. ಡಿ. ರಾಬಿನ್ಸನ್	೩೦-೦೪-೧೮೫೭	
೨೧.	ಜಿ. ಫೈಸರ್	೨೦-೦೪-೧೮೬೦	
೨೨.	ಎ. ಪಿ. ಹೂಗ್ಸನ್	೨೭-೧೧-೧೮೬೧	
೨೩.	ಜಿ. ಲೀ. ಮೋರಿಸ್	೦೭-೦೭-೧೮೬೩	
		೨೦-೦೭-೧೮೬೪	
೨೪.	ಜಿ. ಜಿ. ಧಾಂಪ್ಸನ್	೧೧-೦೪-೧೮೬೪	
೨೫.	ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎಂ. ಕ್ಯಾಡೆಲ್	೧೧-೦೪-೧೮೬೫	
೨೬.	ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎನ್, ವೈಟ್‌ಸೈಡ್	೨೭-೦೩-೧೮೬೭	
೨೭.	ಹೆಚ್. ಎನ್. ಧಾಮಸ್	೨೫-೦೫-೧೮೬೭	
		೧೨-೦೨-೧೮೬೯	
		೦೯-೦೪-೧೮೭೨	
೨೮.	ಜಿ. ಎ. ಸಿ. ಬೋರ್ವೆಲ್	೧೦-೧೨-೧೮೬೮	
೨೯.	ಎ. ಎಂ.ಸಿ. ವೆಬ್‌ಟೆರ್	೦೪-೦೪-೧೮೭೦	
		೧೫-೧೦-೧೮೭೪	
		೧೯-೦೪-೧೮೭೬	
೩೦.	ಜಿ. ಜಿ. ಹಾರ್ಸ್‌ಫಾಲ್	೧೦-೧೧-೧೮೭೬	
೩೧.	ಡಬ್ಲ್ಯು. ಹೆಚ್. ಕೋಮಿನ್	೨೪-೧೨-೧೮೭೬	
		೧೨-೦೮-೧೮೮೦	

ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವ

೪೩೩

೧	೨	೩	೪
೩೨.	ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎ. ಹ್ಯಾಪೆಲ್	೧೧-೦೫-೧೮೮೦	
೩೩.	ಜೆ. ಸ್ಪೂರಕ್	೧೩-೦೪-೧೮೮೧ ೪-೦೫-೧೮೮೩ ೦೪-೦೪-೧೮೮೫	
೩೪.	ಇ. ಇ. ಸೈನರ್	೦೪-೦೪-೧೮೮೩	
೩೫.	ಎ. ಟಿ. ಆರ್ಮಾಡೆಲ್	೧೨-೦೧-೧೮೮೫	
೩೬.	ಎಸ್. ಹೆಚ್. ವೈನ್	೨೯-೦೧-೧೮೮೭ ೨೯-೦೭-೧೮೮೯ ೧೬-೦೫-೧೮೯೨	
೩೭.	ಹೆಚ್. ಹೆಚ್. ಒ. ಫಾರೇಲ್	೧೦-೦೫-೧೮೮೯	
೩೮.	ವಿ. ಎ. ಬ್ರೋಡಿ	೧೮-೦೪-೧೮೯೦ ೧೮-೦೮-೧೮೯೨	
೩೯.	ಜಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಪವರ್	೧೪-೦೧-೧೮೯೩	
೪೦.	ಜಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡ್ಯಾನ್ಸ್	೧೬-೦೩-೧೮೯೪ ೨೬-೦೭-೧೮೯೬	
೪೧.	ಡಬ್ಲ್ಯು. ಹೆಚ್. ವಾಲ್ಸ್	೦೬-೧೧-೧೮೯೪ ೨೬-೦೭-೧೮೯೬	೨೬-೦೭-೧೮೯೬
೪೨.	ಎ. ಎಂ. ಪಿನ್ಡೆ	೩೦-೧೧-೧೮೯೭	
೪೩.	ಡಬ್ಲ್ಯು. ಬಿ . ಆಯ್‌ಲಿಂಗ್	೦೩-೦೫-೧೮೯೮	
೪೪.	ಡಿ. ಡಿ. ಮುಡ್ರೋಕ್	೦೩-೧೧-೧೮೯೯ ೩೦-೦೫-೧೯೦೨	
೪೫.	ಎಂ. ಇ. ಕೌಚ್‌ಮನ್	೦೭-೦೫-೧೯೦೩ ೧೫-೦೯-೧೯೦೩ ೦೮-೦೩-೧೯೦೪	೧೫-೦೯-೧೯೦೩ ೧೯-೧೨-೧೯೦೨
೪೬.	ಜೆ. ಹೆಚ್. ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್	೨೮-೦೪-೧೯೦೪	
೪೭.	ಎ. ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಬಹದ್ದೂರ್	೧೪-೧೨-೧೯೦೫	
೪೮.	ಆರ್. ಎ. ಗ್ರಾಹಮ್	೧೧-೧೦-೧೯೧೦ ೦೫-೦೧-೧೯೧೨	
೪೯.	ಎ. ಎಫ್. ಜಿ. ಮೋಸ್‌ಕರ್ಡಿ	೨೨-೦೨-೧೯೧೨	
೫೦.	ಎ. ಫೋರ್ಡೆಗಮ್	೨೮-೦೬-೧೯೧೨	
೫೧.	ಇ. ಎಸ್. ಲಾಯಡ್	೧೩-೦೫-೧೯೧೫	೦೬-೧೦-೧೯೧೫
೫೨.	ಎ. ಜೆ. ಕುರ್ಗೇನ್	೨೩-೦೭-೧೯೧೫	
೫೩.	ಎ. ಎಂ. ಎ. ಸಿ. ಗಲ್ಲೆಟ್ಟೆ	೦೧-೦೨-೧೯೧೬	
೫೪.	ಎ. ಎಲ್. ವಿಬರ್ಟ್	೨೦-೦೩-೧೯೧೬ ೦೨-೧೦-೧೯೧೬ ೦೩-೦೪-೧೯೧೮	ಮುಂದುವರೆದಿದೆ...

೧	೨	೩	೪
ಜಜ.	ಆರ್. ಎಫ್. ಬಿ. ಎಲ್. ಗುಪ್ತಾಬಿ	೧೮-೦೯-೧೯೧೬	
ಜ಼.	ಜೆ. ಎಲ್. ಲ್ಯಾಂಕ್‌ಶಿವ್	೨೭-೧೦-೧೯೧೮	
ಜ಼.	ಆರ್. ಹೆಚ್. ಎಫ್‌ಜಿ	೦೮-೦೯-೧೯೧೯	
		೨೦-೦೧-೧೯೨೧	
ಜ಼.	ಯು. ರಾಮರಾವ್	೦೧-೧೦-೧೯೨೦	
ಜ಼.	ಎ. ಆರ್. ನೆಡುಂಗಡಿ	೨೦-೦೧-೧೯೨೨	
ಓ೦.	ಐ. ಎನ್. ಬಿ ರಾಜಾಚಾರ್	೦೧-೧೦-೧೯೨೨	
ಓ೧.	ಜಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು ವೆಲ್ಸ್	೦೩-೦೪-೧೯೨೩	
		೧೦-೦೫-೧೯೨೫	
		೨೬-೦೯-೧೯೨೮	
ಓ೨.	ಸಿ. ಎ. ಸೌಟರ್	೦೩-೦೧-೧೯೨೪	
ಓ೩.	ಇ. ಎಂ. ಗೌನೆ	೧೮-೦೩-೧೯೨೭	
		೨೮-೧೦-೧೯೩೨	
		೦೪-೦೬-೧೯೩೫	
ಓ೪.	ಸಿ. ಜಿ. ಮರ್ಬರ್	೨೨-೦೩-೧೯೨೮	
ಓ೫.	ಜೆ. ಹುಸೇನ್	೧೨-೦೪-೧೯೩೧	
ಓ೬.	ಎ. ಎ. ವೆಂಕಟರಮಣ ಅಯ್ಯರ್	೧೪-೦೫-೧೯೩೫	
ಓ೭.	ಎಂ. ಡಿ. ಹುಮಯೂನ್ ಸಾಹೇಬ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್	೦೭-೦೪-೧೯೩೫	
ಓ೮.	ಡಿ. ಕ್ರಾಂಬಿ	೨೯-೦೯-೧೯೩೬	
ಓ೯.	ಎಂ. ಆರ್. ಆರ್. ವೈ. ಎಂ. ಆರ್. ಬಿ ವೆಲ್ಲೋಡಿ	ಜೂನ್ ೧೯೩೭	
೨೦.	ಕೆ. ಬಿ. ಎಸ್. ಎ. ಅಲಿಸಾಹೀಬ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್	ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೩೯	
೨೧.	ಸಿ. ಕರುಣಾಕರ ಮೆನನ್ ಬಾ (ರಾವ್‌ಬಹಾದ್ದೂರ್)	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೩೯	
೨೨.	ಎ. ಸಿ. ವುಡ್‌ಹೌಸ್ ಸಿ. ಐ. ಇ.	ಅಕ್ಟೋಬರ್-೧೯೩೯	
೨೩.	ರಾವ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಪೊನ್ನಸ್ವಾಮಿ ಪಿಳ್ಳೈ	ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೪೦	
೨೪.	ಎಂ. ಬಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್.	ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೪೦	
೨೫.	ಎಂ. ಕರ್ಮತುಲ್ಲಾ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್.	ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೪೨	
೨೬.	ರಾವ್‌ಸಾಹೀಬ್ ಪಿ ರಾಮದಾಸ್ ಬಿ.ಎ.	ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೪೪	
೨೭.	ಕೆ. ರಾಮವರ್ಮ ರಾಜ ಬಿ.ಎ.,	ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೪೬	
೨೮.	ಎಸ್. ಭೂತಲಿಂಗಂ ಒ.ಬಿ.ಇ. ಐ.ಸಿ.ಎಸ್.	ಮೇ ೧೯೪೬	
೨೯.	ಜೆ. ಆರ್. ಬೆಟ್ಟಿ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್.	ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೪೬	
೩೦.	ಜೆ. ಎಫ್. ನ್ಯಾಂಡರ್ಸ್, ಐ.ಸಿ.ಎಸ್.	೧೭-೦೧-೧೯೪೭	
೩೧.	ಎಸ್.ಆರ್. ಕೈವಾರ್ ಐ.ಸಿ.ಎಸ್.	೩೦-೦೧-೧೯೪೮	೧೯-೦೧-೧೯೪೯
		೦೧-೦೪-೧೯೪೯	೨೯-೦೫-೧೯೪೯
೩೨.	ಎನ್. ಸಿ. ಧಾಮಸ್	೨೦-೦೧-೧೯೪೯	೩೧-೦೩-೧೯೪೯
೩೩.	ನೈಯದ್ ಅಹಮದ್ ಸಾಹೀಬ್ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. (ಆನರ್ಸ್)	೩೦-೦೫-೧೯೪೯	೨೨-೦೧-೧೯೫೦

ಮುಂದುವರೆದಿದೆ...

೦	೨	೩	೪
೮೪.	ಎ. ಆರ್. ರಾಜರತ್ನಂ	೨೩-೦೧-೧೯೫೦	೦೩-೦೮-೧೯೫೨
೮೫.	ಸಿ. ಎ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಐ.ಎಸ್.ಎಸ್.	೦೪-೦೮-೧೯೫೨	೦೩-೦೪-೧೯೫೩
೮೬.	ಎ. ಮಹಾಲಿಂಗಂ ಚೆಟ್ಟಿಯಾರ್	೦೪-೦೪-೧೯೫೩	೨೬-೦೫-೧೯೫೪
೮೭.	ವಿ. ಸೀತಾರಾಮ ಸೆರ್ವಾಯ್	೨೭-೦೫-೧೯೫೪	೨೭-೦೦-೧೯೫೪
೮೮.	ಎಂ. ಜಿ. ರಾಜರಾಂ ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೦೧-೦೧-೧೯೫೪	೨೭-೦೨-೧೯೫೪
		೦೨-೦೫-೧೯೫೫	೩೦-೦೯-೧೯೫೬
೮೯.	ಅರಕಲ್ ಕುನಹದ್	೦೧-೦೨-೧೯೫೪	೦೧-೦೫-೧೯೫೫
೯೦.	ಹೆಚ್. ನರಸಿಂಹ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೦೧-೧೦-೧೯೫೬	೨೦-೦೯-೧೯೫೭
೯೧.	ವೈ.ಸಿ. ಹೊಂಬಾಳಯ್ಯ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೧-೦೯-೧೯೫೭	೦೭-೦೬-೧೯೫೯
೯೨.	ಸಿ. ಜಿ. ಪದ್ಮನಾಭ	೦೮-೦೬-೧೯೫೯	೦೮-೦೭-೧೯೬೩
೯೩.	ಕೆ. ಆರ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೯-೦೭-೧೯೬೩	೧೨-೦೬-೧೯೬೪
೯೪.	ಪಿ. ಎಂ. ಮುಜಾಹಿದ್ ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೧೮-೦೬-೧೯೬೪	೦೮-೦೭-೧೯೬೫
೯೫.	ಹೆಚ್. ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೩೧-೦೭-೧೯೬೫	೨೦-೦೧-೧೯೬೯
೯೬.	ಟಿ. ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣನ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೦-೦೧-೧೯೬೯	೧೦-೦೬-೧೯೭೧
೯೭.	ಎನ್. ಎ. ಮುತ್ತಣ್ಣ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೧೦-೦೬-೧೯೭೧	೦೧-೦೨-೧೯೭೨
೯೮.	ಎಂ. ಬಿ. ಪ್ರಕಾಶ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೦೧-೦೨-೧೯೭೨	೨೮-೦೯-೧೯೭೩
೯೯.	ಜಿ. ಕೆ. ಅರೋರಾ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೯-೦೯-೧೯೭೩	೧೮-೦೯-೧೯೭೪
೧೦೦.	ಎಸ್. ಬಿ. ಮುದ್ದಪ್ಪ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೩-೦೯-೧೯೭೪	೧೦-೦೬-೧೯೭೬
೧೦೧.	ಬಿ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೧೦-೦೬-೧೯೭೬	೦೧-೦೧-೧೯೭೯
೧೦೨.	ವೈ. ಕೆ. ಪುಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೦೨-೦೨-೧೯೭೯	೧೮-೦೪-೧೯೮೦
೧೦೩.	ಎಸ್. ಕೆ. ದಾಸ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೧-೦೪-೧೯೮೦	೦೭-೦೩-೧೯೮೩
೧೦೪.	ಗೌತಮ್‌ಬಸು, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೦೭-೦೩-೧೯೮೩	೨೩-೦೬-೧೯೮೪
೧೦೫.	ಸುಧೀಶ್‌ಕೃಷ್ಣ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೩-೦೬-೧೯೮೪	೧೪-೦೨-೧೯೮೭
೧೦೬.	ಅನೂಪ್. ಕೆ. ಪೂಜಾರಿ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೦೬-೦೨-೧೯೮೭	೧೧-೦೭-೧೯೮೮
೧೦೭.	ಸುಭಾಸ್‌ಚಂದ್ರ ಕುಟಿನ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೧೫-೦೭-೧೯೮೮	೨೫-೧೦-೧೯೮೯
೧೦೮.	ರಂಜಿನಿ ಶ್ರೀಕುಮಾರ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೫-೧೦-೧೯೮೯	೦೨-೦೪-೧೯೯೦
೧೦೯.	ಕೆ. ಪಿ. ಕೃಷ್ಣನ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೦೨-೦೪-೧೯೯೦	೩೧-೦೭-೧೯೯೧
೧೧೦.	ಆರ್. ಶ್ರೀಧರನ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೫-೦೮-೧೯೯೧	೧೫-೦೬-೧೯೯೨
೧೧೧.	ವಿ. ಮಧು, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೧೫-೦೬-೧೯೯೨	೩೦-೦೪-೧೯೯೪
೧೧೨.	ಭರತ್‌ಲಾಲ್ ಮೀನಾ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೩೦-೦೪-೧೯೯೪	೦೮-೦೭-೧೯೯೬
೧೧೩.	ಬಿ. ಹೆಚ್. ಅನಿಲ್‌ಕುಮಾರ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೦೮-೦೭-೧೯೯೬	೧೫-೦೭-೧೯೯೮
೧೧೪.	ಡಾ. ಇ. ವಿ. ರಮಣರೆಡ್ಡಿ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೧೫-೦೭-೧೯೯೮	೨೮-೧೨-೧೯೯೯
೧೧೫.	ಕಪಿಲ್ ಮೋಹನ್	೧೭-೦೧-೨೦೦೦	೩೧-೦೫-೨೦೦೧
೧೧೬.	ಎ.ಕೆ. ಮೋನಪ್ಪ, ಐ.ಎ.ಎಸ್.,	೩೧-೦೫-೨೦೦೧	೦೩-೦೨-೨೦೦೩
೧೧೭.	ಅರವಿಂದ ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ	೧೦-೦೨-೨೦೦೩	೨೪-೦೬-೨೦೦೫
೧೧೮.	ಎನ್. ವಿ. ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ್, ಐ.ಎ.ಎಸ್.	೨೪-೦೬-೨೦೦೫	೨೬-೦೬-೨೦೦೬
೧೧೯.	ಎಂ. ಮಹೇಶ್ವರರಾವ್ ಭಾ.ಆ.ಸೇ.	೨೬-೦೬-೨೦೦೬	ಇಂದಿನವರೆಗೆ

ಭೂ ಕಂದಾಯ ಹೊರತಾದ ತೆರಿಗೆಗಳು

ಸರ್ಕಾರವು ನೇರ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಯಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಪಾಲಿನಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರಣೆಯ ನೀತಿಯು ಅವಕಾಶವಿರುವೆಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ತೆರಿಗೆ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಚಾಲ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂವಿನ ಹೊಸ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಬಕಾರಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಗಳು, ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ, ಮೋಸಾದ ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಗಳು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕರ, ಅರಣ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಮುಂತಾದ ಬಹುಮುಖೀ ತೆರಿಗೆ ರಚನೆಗೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ತೆರಿಗೆ ದರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ

ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಉಪ ಆಯುಕ್ತರು (ಆಡಳಿತ), ಮಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗ, ಮಂಗಳೂರು ಇವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ೧೬-೧೨-೧೯೬೫ ರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಮಂಗಳೂರು ವಿಭಾಗಕ್ಕಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಜಂಟಿ ಆಯುಕ್ತರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ೧೯೯೨ರಲ್ಲಿ ಸೃಜಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಜಂಟಿ ಆಯುಕ್ತರು (ಆಡಳಿತ) ಎಂಬ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸೃಜಿಸಲಾಯಿತು. ಖಜಾನೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ರೆವಿನ್ಯೂ ವಂತಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಮುಂದಿನ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ
೨. ೧೯೫೬ರ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ
೩. ೧೯೭೯ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ
೪. ೧೯೫೮ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮನೋರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ
೫. ೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ
೬. ೧೯೭೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ವೃತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ.
೭. ೧೯೭೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೋಗ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆ (ಹೋಟೆಲ್ ಮತ್ತು ವಸತಿಗೃಹಗಳು) ಅಧಿನಿಯಮ
೮. ೨೦೦೫ರ ಮೌಲ್ಯ ವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ (ವ್ಯಾಟ್)

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯು ಎರಡು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅವು ೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ೧೯೫೬ರ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ. ಎರಡನೆಯ ಶಾಸನವು ಅಂತರ ರಾಜ್ಯ ನಡುವಣ ವಹಿವಾಟಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಸರಕುಗಳ ಖರೀದಿ ಅಥವಾ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯು ಸಂಯುಕ್ತ ಏಕಸ್ಥಾನೀಯ (ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್) ಮತ್ತು ಬಹುಸ್ಥಾನೀಯ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿತ್ತು. ಉತ್ಪಾದಕರು, ಆಮದುಗಾರರು, ತಯಾರಕರು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಸರಕು ಮುಟ್ಟುವುದು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರದ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಏಕಸ್ಥಾನೀಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಬಹುಸ್ಥಾನೀಯ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಯ ಕೈಯ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಏಕಸ್ಥಾನೀಯ ತೆರಿಗೆಯ ದರವು ಒಂದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ೨೦೦ರ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ೨೯೩ ಪ್ರಮುಖ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಏಕಸ್ಥಾನೀಯ ತೆರಿಗೆಯಡಿ ತರಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದವು ಬಹುಸ್ಥಾನಿಕ ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ.

ಈ ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ, ರೂ.೨೫,೦೦೦/- ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನವಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಯು ತಾನಾಗಿಯೇ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ವರಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದಾಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮಾರಾಟ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಟ್ಟು ವರಮಾನವು ೭೫,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನಿಕ ಮಾರಾಟ ಸರಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಮಾರಾಟಗಾರರಂತೆ ಅಥವಾ ೧೯೫೬ರ ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸುವುದು ಅವರ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ

೧೯೫೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ

ಹಲವಾರು ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೫೬ರ ಅಂತ್ಯದ ತನಕ, ವಿವಿಧ ಮನರಂಜನ ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನುಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ೧೯೫೬ರ ಜನವರಿ ೧ ರಿಂದ, ಸಮಗ್ರ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮವೊಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.

೧೯೫೬ರ ಜನವರಿ ೧ ರಿಂದ ಈ ಅಧಿನಿಯಮವು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರ ಮತ್ತು ಕುದುರೆ ಜೂಜಿನ ಸ್ಥಳಗಳ ಪ್ರವೇಶದರಗಳ ಮೇಲೆ ಮನರಂಜನ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಈ ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮನರಂಜನೆಗಳು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಧಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನನ್ವಯ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ ೨೫ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಕರ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕ ಕರವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಈ ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರದರ್ಶನ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕ ಕರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ ೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೬೦ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ನಂತರ ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ಚಿತ್ರಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶದ ಮೇಲೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಲಾಗುವ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ೧.೪.೧೯೮೫ ರಿಂದ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಮನರಂಜನೆ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿಕಾಯಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ೯೦ರಷ್ಟು ಮನರಂಜನಾ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ಉಳಿದ ಶೇಕಡಾ ೧೦ರಷ್ಟನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣ ವೆಚ್ಚಗಳತ್ತ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಕೆಲವು ಹೊಸ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ೧೫,೦೦೦ ದವರೆಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ೧೫,೦೦೦ ದಿಂದ ೨೫,೦೦೦ದವರೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಒಟ್ಟು ವಸೂಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶೇಕಡಾ ೨೫ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು.

ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ಪುರಸಭೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಲಾಖಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಪೊಲೀಸು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಂಥ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳ ಮೇಲೆ ದಿಫೀರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಲು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ

ಈ ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ಏಳು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಮೂವತ್ತೊಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ತೆರಿಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಪಡುವ ವರಮಾನದ ವಿನಾಯಿತಿ ಸಹ ರೂ.೮,೦೦೦ಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಏರುತ್ತದೆ. ನೆಡುತೋಪು ಬೆಳೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತೆರಿಗೆ ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೆಡುತೋಪು ರಹಿತ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಒಣಭೂಮಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ

ಭೂ ಕಂದಾಯ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಹಿಪ್ಪುನೇರಳೆ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿಯಂಥ ವಿಶೇಷ ಬೆಳೆಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಬೆಳೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮವನ್ನು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ೧೯೮೨ರ ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ತೆರಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ನೆಡುತೋಪು ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವರಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗಾಗಿ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಪರಿಹಾರವು ೧೯೮೫ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ರೂ.೮,೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ.೧೪,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ರೂ.೨೦,೦೦೦ಕ್ಕೆ ಏರಿತು.

ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ೧೯೮೫ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ, ವರಮಾನ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಂತರ ೧೯೮೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಂಗು, ಏಲಕ್ಕಿ, ಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಳೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆಸಿದ ೨೫೦ ಎಕರೆಗಳ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ನೀಡಿದಾಗ, ೧೫ ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಅಂತ ಹಿಡುವಳಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಇಡುಗಂಟಿನಲ್ಲಿ (ಒಟ್ಟಿಗೆ) ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆ ದರದ ವಿವರಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿದೆ.

೧. ೧೫ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ - ಇಲ್ಲ

೨. ೧೫ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ೨೦ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ

ರೂ. ೧,೫೦೦

೩. ೧೫ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ೨೫ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ

ರೂ. ೨,೫೦೦

ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ

೧೯೭೬ಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕಸಬುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕಸಬುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವಿಕೆಯು ೧೯೭೬ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ವೇತನ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ತೆರಿಗೆಯು ಅವರ ವೇತನದ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ, ಕಸಬು, ವ್ಯಾಪಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಇತರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಅವಧಿ, ವಿಕ್ರಯದ ಪರಿಮಾಣ (ಟರ್ನ್ ಓವರ್), ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮುಂತಾದಂಥ ವಿವಿಧ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ, ೧೯೮೮ರ ವಿಮಾ ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದ ಅಥವಾ ನೋಂದಣಿ ಪಡೆದ ವಿಮಾ ಏಜೆಂಟರು ಮತ್ತು ಇತರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳು ತೆರಿಗೆದಾರರು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರು ಗಳಿಸಿದ ವರಮಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

೧೯೮೩ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ ರಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. ೧,೨೦೦/- ಮೂಲವೇತನ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವರಮಾನವುಳ್ಳ (ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬದಲಾದ ನಿಲವು) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ತಾವೇ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಏಪ್ರಿಲ್ ೩೦ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ದರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ವಿಕ್ರಯ ಪರಿಮಾಣವು ರೂ. ೨೫,೦೦೦/-ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರೂ. ೫೦೦೦೦/-ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿರುವ ನೋಂದಾಯಿತ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ತರಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೧೦೦ ರೂ.ಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ರೂ. ೫೦,೦೦೦/- ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಕ್ರಯ ಪರಿಮಾಣ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ.೨೫೦ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧೯೮೫ರ ಆಗಸ್ಟ್ ೧ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ (ಮಾರಾಟ) ಪರಿಮಾಣವು ರೂ. ೭೫,೦೦೦/- ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದವರು ೧೯೫೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಈಗಾಗಲೇ

ನೋಂದಾಯಿತರಾದ ಹಾಗೂ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ.೨೫೦ ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಭೋಗಸೌಲಭ್ಯಗಳ (ಲಕ್ಷರಿ) ತೆರಿಗೆ

೧೯೭೯ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭೋಗಸೌಲಭ್ಯ (ಹೋಟೆಲುಗಳು ಮತ್ತು ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು) ಅಧಿನಿಯಮವು ೧೯೭೯ರ ಜೂನ್ ೧ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಈ ಕಾನೂನಿನನ್ವಯ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಭೋಗವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಮುಂದಿನ ದರಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು.

- ೧ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ವಸತಿ ದರ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ೩೦ ರೂ.ಗಳಿದ್ದು, ೧೫೦ ರೂ. ಮೇಲ್ಪಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ದರದ ಶೇಕಡಾ ೧೦ ರಷ್ಟು
- ೨ ವಸತಿ ದರ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೧೫೦ ರೂ.ಗಳಿದ್ದು, ೨೫೦ ರೂ. ಮೀರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ದರದ ಶೇಕಡಾ ೧೫ರಷ್ಟು
- ೩ ವಸತಿ ದರ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ರೂ.೪೫೦ ಮೀರಿದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೨೦ ರಷ್ಟು

೧೯೯೪-೯೫ ರಿಂದ ೨೦೦೪-೦೫ರವರೆಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾದ ತೆರಿಗೆ ವಿವರಗಳು.

(ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	ಕೇಂದ್ರ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	ಪ್ರವೇಶ ತೆರಿಗೆ	ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ	ಮ.ತೆರಿಗೆ	ಭೋಗ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ತೆರಿಗೆ
೧೯೯೪-೯೫	೧೧೫೦೬.೧೪	-	೫೯೬.೨೬	೬೭೪.೫೪	೨೩೨.೯೪	೨೩೨.೯೪
೧೯೯೫-೯೬	೧೩೭೩೨.೪೧	-	೭೧೦.೯೪	೭೬೬.೦೯	೧೮೨.೬೫	೧೮೨.೬೫
೧೯೯೬-೯೭	೧೭೭೩೧.೩೫	-	೨೬೦೯.೬೬	೮೭೧.೦೭	೧೫೪.೨೨	೧೫೪.೨೨
೧೯೯೭-೯೮	೧೬೬೯೮.೬೮	-	೫೪೧೧.೬೭	೭೭೬.೮೮	೨೬೨.೭೧	೨೬೨.೭೧
೧೯೯೮-೯೯	೨೫೩೨೨.೫೫	-	೬೫೬೧.೪೭	೭೯೨.೯೩	೨೪೦.೫೯	೨೪೦.೫೯
೧೯೯೯-೨೦೦೦	೩೪೬೩೧.೩೬	-	೧೦೩೬೧.೮೧	೯೧೬.೬೮	೨೨೯.೩೨	೨೨೯.೩೨
೨೦೦೦-೦೧	೩೧೯೯೪.೧೮	-	೭೨೧೪.೦೦	೧೦೪೩.೩೮	೨೫೪.೭೮	೨೫೪.೭೮
೨೦೦೧-೦೨	೩೧೧೬೦.೬೫	-	೫೦೯೬.೯೧	೧೦೭೯.೧೩	೨೫೫.೧೫	೨೫೫.೧೫
೨೦೦೨-೦೩	೨೭೬೪೬.೭೮	-	೫೦೨೭.೪೧	೧೧೫೧.೩೪	೨೦೯.೧೯	೨೦೯.೧೯
೨೦೦೩-೦೪	೩೪೪೦೪.೫೫	೩೭೨೯.೧೧	೬೫೬೦.೧೬	೧೪೮೨.೧೩	೧೫೪.೨೩	೨೫೪.೨೩
೨೦೦೪-೦೫	೩೭೪೨೦.೨೭	೯೩೨೬.೮೬	೧೦೫೪೫.೦೨	೧೬೬೧.೯೮	೧೪೩.೮೮	೨೪೩.೮೮

ಆಧಾರ : ಜಿಲ್ಲಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಯ ಇಲಾಖೆ, ಮಂಗಳೂರು

ಸ್ವಾಂಪು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ

೧೮೩೧ ರಿಂದ ೧೮೬೧ರವರೆಗಿನ ನಡುವಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ರಸೀತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಂಪುಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೧೮೬೭ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಾಂಪುಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಎಂದು ಎರಡು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಅಧಿನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ವಾಂಪು ಅಧಿನಿಯಮವು ಐವತ್ತೈದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ದಸ್ತಾವೇಜಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವು ಸ್ವಾಂಪು ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ದಾಖಲೆಯ ಮೊದಲ ಗುಂಪು

ಮುಂಗಡ ತೆರಿಗೆ, ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪು ನಿಗದಿತ ತೆರಿಗೆ, ಮುಂಗಡ ತೆರಿಗೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕನ್ವೆಯೆನ್ಸ್ ದಾಖಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಂಡ್ ದಾಖಲೆಗಳೆಂದು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ವೆಯೆನ್ಸ್ ದರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಗಳು ಅಂದರೆ, ಮಾರಾಟ, ಕೊಡುಗೆ, ವಿನಿಮಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿತವಾದಂಥ ದಾಖಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು.

ಸ್ವತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಸೀಮಿತ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ಬಾಂಡ್ ರೇಟನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ವಾಧೀನವಲ್ಲದ ಭೋಗ್ಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಪತ್ರ ಭದ್ರತೆ ಬಾಂಡ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಕನ್ವೆಯೆನ್ಸ್ ದರವನ್ನು ೧೯೫೨ರಿಂದ ೧೯೭೯ರವರೆಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ೧೯೬೨ರ ವರೆಗೆ ಬದಲಾಗದ ಬಾಂಡ್ ದರವನ್ನು ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಒಪ್ಪಂದಗಳು, ಅಭಿದಾವಿತ್ತುಗಳು (ಅಫಿಡವಿಟ್), ದತ್ತು ಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರಣಾ ಪತ್ರಗಳು (ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಆಸೋಸಿಯೇಷನ್) - ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದರವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದಾಖಲೆಯ ವರ್ಗೀಕರಣವೇ ಅಲ್ಲದೆ, ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಿಕ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಕವಲ್ಲದ ಎಂದೂ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೫೨ರ ಕರ್ನಾಟಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ದಾವೆಗಳ ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ಸ್ವಾಂಪು ಶುಲ್ಕ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಿಕ ದಾಖಲೆಗಳು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾಂಪು ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ಬರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನ್ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ (ಕಾನೂನೇತರ) ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರ ಕಚೇರಿಗಳು ಈ ಮುಂದಿನ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಕಾರ್ಯನಡೆಸುತ್ತಿವೆ:

೧. ೧೯೦೮ರ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮ
೨. ೧೯೬೫ರ ಕರ್ನಾಟಕ ನೋಂದಣಿ ನಿಯಮಗಳು
೩. ೧೯೬೭ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸ್ವಾಂಪು ಅಧಿನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು
೪. ೧೯೫೨ರ ಕರ್ನಾಟಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ದಾವೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ (ಸೂಟ್ ವ್ಯಾಲೂಯೇಷನ್) ಅಧಿನಿಯಮ
೫. ೧೯೩೨ರ ಭಾರತೀಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಅಧಿನಿಯಮ

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಗೃಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ಪದನಿಮಿತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಪ್ರಾಂತದ ಸ್ಥಿರಾಸ್ಥಿಯ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ನೋಂದಣಿ ಹಾಗೂ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕಗಳ ವಸೂಲಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ವಿವಾಹ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ಬರುವ ವಿವಾಹಗಳ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾಂಪು ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾದ ಕಂದಾಯದ ವಿವರಗಳು

ವರ್ಷ	ನೋಂದಾಯಿತ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ನೋಂದಣಿ ತೆರಿಗೆ	ಸ್ವಾಂಪು ತೆರಿಗೆ	ಒಟ್ಟು
೧	೨	೩	೪	೫
೯೪-೯೫	೧೪,೨೭೫	೯೦,೦೩೫,೩೮೭	೧೬,೮೬೭,೯೯೬	೧೦೬,೯೦೩,೩೮೩
೯೫-೯೬	೧೯,೬೫೭	೧೧೪,೬೦೭,೫೫೦	೨೩,೬೬೦,೧೯೫	೧೩೮,೨೬೭,೭೪೫
೯೬-೯೭	೨೦,೫೩೬	೧೮೩,೮೦೫,೭೮೨	೩೫,೨೬೩,೯೨೪	೨೧೯,೦೬೯,೭೦೬
೯೭-೯೮	೨೦,೨೦೦	೧೫೭,೧೨೫,೮೫೩	೩೦,೯೫೭,೩೫೭	೧೮೮,೦೮೩,೨೧೦
೯೮-೯೯	೧೯,೪೮೧	೧೮೧,೮೬೩,೩೨೦	೩೫,೮೬೩,೮೮೭	೨೧೭,೭೨೭,೨೦೭
೯೯-೨೦೦೦	೧೮,೪೫೦	೧೮೧,೪೨೭,೦೨೮	೩೯,೪೭೧,೬೨೯	೨೨೦,೯೯೮,೬೫೭
೨೦೦೦-೨೦೦೧	೧೯,೧೩೭	೧೮೯,೯೩೬,೮೪೮	೪೧,೮೭೪,೬೯೩	೨೩೧,೮೧೧,೫೪೧

ಮುಂದುವರಿದಿದೆ....

೧	೨	೩	೪	೫
೨೦೦೧-೦೨	೨೨,೯೧೨	೨೧೨,೯೨೫,೮೬೨	೫೨,೨೨೮,೮೩೮	೨೨೫,೬೫೪,೨೦೫
೨೦೦೨-೦೩	೨೪,೦೬೨	೨೧೨,೬೩೮,೪೪೯	೫೩,೫೬೨,೫೨೧	೨೬೬,೨೦೫,೯೨೦
೨೦೦೩-೦೪	೨೩,೨೫೮	೨೩೪,೯೩೩,೬೨೯	೫೮,೨೫೨,೧೫೯	೨೯೩,೧೮೫,೮೩೮
೨೦೦೪-೦೫	೨೮,೬೦೪	೩೨೩,೬೨೨,೬೨೩	೪೮,೫೧೩,೬೪೧	೩೨೨,೧೯೧,೩೧೪

೨೦೦೩-೦೪ರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಸೂಲಾದ ರೆವಿನ್ಯೂವಿನ ತಾಲೂಕುವಾರು ವಿವರಗಳು

ತಾಲೂಕು	ನೋಂದಾಯಿತ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ನೋಂದಣಿ ತೆರಿಗೆ	ಸ್ವಾಮ್ಯ ತೆರಿಗೆ	ಒಟ್ಟು
ಜಿಲ್ಲಾ ಕಛೇರಿ	೨೨೮	೨,೪೦೫,೯೮೬	೧,೩೫೯,೨೩೦	೮,೬೫೨,೨೧೬
ಮಂಗಳೂರು ನಗರ	೬೪೧೨	೧೮೪,೯೮೨,೧೯೩	೨೫,೧೯೦,೯೯೯	೨೧೦,೧೭೩,೧೮೮
ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು	೫೯೪೧	೫೯,೨೨೬,೫೦೨	೮,೪೧೨,೩೮೨	೬೮,೦೪೩,೮೯೪
ಮುಲ್ಕಿ	೨೦೬೨	೧೦,೫೮೩,೨೪೩	೧,೯೦೫,೦೮೮	೧೨,೪೮೮,೩೩೧
ಬಂಟ್ವಾಳ	೨೯೫೩	೧೦,೬೨೪,೯೮೦	೨,೨೦೨,೩೬೬	೧೨,೮೩೨,೩೪೬
ಪುತ್ತೂರು	೩೨೧೩	೧೫,೨೫೨,೦೮೩	೩,೧೯೬,೨೨೦	೧೮,೯೫೩,೮೦೩
ಸುಳ್ಯ	೧೨೨೨	೨,೯೨೬,೬೩೦	೧,೬೮೦,೪೧೫	೯,೬೫೨,೦೪೫
ವಿಟ್ಟಳ	೧೬೯೮	೩,೬೯೮,೮೨೨	೯೪೪,೨೧೫	೪,೬೪೩,೦೩೭
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	೨೨೨೫	೧೫,೪೫೬,೬೩೯	೨,೫೨೧,೫೪೦	೧೭,೯೭೯,೧೭೯
ಮೂಡಬಿದಿರೆ	೨೦೪೦	೨,೪೬೫,೦೩೫	೧,೦೯೦,೬೮೫	೮,೫೫೫,೨೨೦
ಒಟ್ಟು	೨೮೬೦೪	೩೨೩,೬೨೨,೬೨೩	೪೮,೫೧೩,೬೪೧	೩೨೨,೧೯೧,೩೧೪

ಆಧಾರ : ಜಿಲ್ಲಾ ನೋಂದಣಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು

ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ

೧೯೬೫ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಬಕಾರಿ ಅಧಿನಿಯಮವು ವಿವಿಧ ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಅಬಕಾರಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸಮಗ್ರ ತೆರಿಗೆ ರಚನೆಯ ಜಾಲವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದೆ.

೧. ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದಂಥ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಪರಿಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಅಬಕಾರಿ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ನೀಡಲಾದ ಅಂಥ ದರ ಅಥವಾ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸುಂಕವನ್ನು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಪರಿಮಿಟ್‌ನಡಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಅಬಕಾರಿ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವನ್ನು ಕಾಕಂಬಿ, ಬ್ರಾಂಡಿ, ವಿಸ್ಕಿ, ರವ್, ಜಿನ್, ಮಿಲ್ಕ್ ಪಂಚ್ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಾರಾಯಿಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ರೆಪ್ಲಿಕ್ಯೆಡ್ ಮದ್ಯಸಾರ, ಬೀರ್, ವೈನ್, ಫೆನ್ಸಿ ಮುಂತಾದಂಥ ಇತರ ಸಾರಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯು ೧. ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ; ೨. ಲೀಟರ್ ಶುಲ್ಕ; ೩. ಮರ ತೆರಿಗೆ; ೪. ಮರ ಬಾಡಿಗೆ; ೫. ಪ್ರತಿಸುಂಕ; ೬. ಅಂಗಡಿ ಬಾಡಿಗೆ; ೭. ರಫ್ತು ಸುಂಕ; ೮. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ-ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಮದ್ಯದ ೧. ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ತಯಾರಿಕೆ ೨. ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಸಾಗಣೆಗೆ ೩. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ೪. ಮಾನವ ಬಳಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ಕೃತಕ (ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ) ಮದ್ಯಸಾರ ಮಾಡುವುದು ೫. ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ ದುರ್ಬಳಕೆ ೬. ಕಲಬೆರಕೆ ೭. ಒಬ್ಬನ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ

ವ್ಯಕ್ತಿ,ತಯಾರಿಕೆ, ಮಾರಾಟ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನತೆ ಉಪರಾಧ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಆವರಣ, ಪಾತ್ರೆ, ವಾಹನವನ್ನು ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ - ದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ

ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ವಾಹನದ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಶ್ವಶಕ್ತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ನೋಂದಣಿ ತೆರಿಗೆಯ ರೀತಿಯು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೨೫ರಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗಳು ಪರ್ಮಿಟ್ ತೆರಿಗೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಲೆವಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಅದು ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಗಿದ ದೂರವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಲೆವಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಾಹನಗಳ ಮೇಲೆ ಪುರಸಭೆಗಳು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಪುರಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಗಳು ವಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂಗಳ ವಸೂಲಿಯು ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಳೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ, ಪುತ್ತೂರು, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ಸುಳ್ಯ, ಕಾರ್ಕಳ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಮಗ್ರ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ೨-೧೧-೧೯೭೮ರಂದು ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಉಡುಪಿ, ಕುಂದಾಪುರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಕಳದ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿನ ಉಪ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿ, ಮಂಗಳೂರು - ಇದರ ನಿಯಂತ್ರಣದಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಉಡುಪಿಯ ಉಪ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿಯನ್ನು ೧೯೯೭ರಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ನಂತರ ೧-೧೧-೧೯೯೮ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಈಗ ಈ ಕಚೇರಿಯು ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾರ್ಕಳ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಾರಿಗೆ ಉಪ ಆಯುಕ್ತರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಮಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿಯು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವಿಭಾಗೀಯ ಕಚೇರಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದೆ.

೧೯೯೨ ರಿಂದ ೨೦೦೪ರ ವರೆಗೆ ವರ್ಷವಾರು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ ರೆವಿನ್ಯೂ

ಅವಧಿ	ಉದ್ದೇಶಿತ ಗುರಿ	ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ	ಶೇಕಡಾವಾರು
೧೯೯೨-೯೩	೧೨.೯೫	೧೨,೪೪,೨೯,೦೧೮	೯೬.೦೮
೧೯೯೩-೯೪	೧೪.೫೦	೧೩,೨೧,೬೩,೮೨೭	೯೧.೧೫
೧೯೯೪-೯೫	೧೫.೯೦	೧೫,೬೧,೧೮,೦೭೩	೯೮.೧೯
೧೯೯೫-೯೬	೨೬.೧೦	೨೬,೧೦,೭೫,೦೧೧	೧೦೦.೦೦
೧೯೯೬-೯೭	೨೦.೫೦	೨೦,೫೭,೧೭,೫೬೩	೧೦೦.೦೦
೧೯೯೭-೯೮	೨೪.೮೦	೨೪,೨೩,೮೨,೬೭೫	೯೭.೭೩
೧೯೯೮-೯೯	೨೬.೬೭	೨೬,೯೩,೮೬,೧೮೧	೮೨.೨೪
೧೯೯೯-೨೦೦೦	೩೦.೦೦	೨೪,೪೭,೬೨,೩೩೦	೮೧.೫೯
೨೦೦೦-೦೧	೩೦.೦೦	೨೬,೦೧,೨೬,೧೯೭	೮೬.೭೧
೨೦೦೧-೦೨	೩೩.೫೦	೨೯,೯೮,೨೮,೫೨೬	೮೯.೫೯
೨೦೦೨-೦೩	೩೫.೫೦	೩೩,೨೭,೮೯,೪೯೯	೯೩.೭೪
೨೦೦೩-೦೪	೪೧.೨೦	೩೭,೩೯,೫೧,೮೫೩	೯೦.೫೫

ವಿದ್ಯುತ್ ತೆರಿಗೆ

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಜೂನ್ ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳ ಮುಂದಿನ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ಮೇಲೆ ಸುಂಕ ದರವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೧೦ರ ದರದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ೧) ನಗರದ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು, ಸಣ್ಣ ಪುರಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು.
- ೨) ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿಗಳು, ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವ ಸ್ಟುಡಿಯೋಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು
- ೩) ಕ್ಯಾಮರಾ ಸ್ಥಾವರಗಳು
- ೪) ಬಟ್ಟೆ ಗಿರಣಿಗಳು ಮತ್ತು ದಿನದ ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು
- ೫) ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿ ಪ್ರಧಾನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯುತ್

ಅನಂತರ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ೧೯೫೪ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ೪ ಪೈಸೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಶೇಕಡಾ ೨೦ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರಗಳು ಹಲವಾರು ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವಿಭಜಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದರಗಳು ದೀಪದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೪ ಆಣೆಯಾಗಿತ್ತು. (೧೨ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಳಸುವ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಯಿತ್ತು) ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ ೪ ಆಣೆ ಆಗಿತ್ತು.

ವಿವಿಧ ಸಂಘಟಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಏಕರೂಪದ ದರ ಸೂಚಿಯನ್ನು ೧೯೫೬ರ ಮೈಸೂರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ (ಬಳಕೆಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ) ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟ್‌ಗೆ (೧೯೭೦ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಗರಿಷ್ಠ ದರವು ೩ ಪೈಸೆಯಾಗಿತ್ತು) ಆರು ಪೈಸೆಗೆ ಮೀರದಂತೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಗೃಹೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಟರ್‌ನಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗದು. ಆದರೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸೂತ್ರ ಅನ್ವಯಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಸೂತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದೇ ದರ ವಿಧಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ದರ ಸೂಚಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಧಿಸಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಗಮನಾರ್ಹ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪ್ರಸಾರವನ್ನಿಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಿತು. ೧೯೯೯ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಸುಧಾರಣಾ ವಿಧೇಯಕವು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಪುನಾರಚಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿಗಮಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾರಣ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾರ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವೆಂದು ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡಿತು.

೧-೬-೨೦೦೨ಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಚೇರಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವಂಥ ಮಂಗಳೂರು ವಲಯವು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕೊಡಗು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು ವೃತ್ತ ಕಚೇರಿಯಾಗಿತ್ತು.

೧-೬-೨೦೦೨ರ ನಂತರ ಅದರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಯಿತು. ಪ್ರಸಕ್ತ ಕಚೇರಿಯನ್ನು 'ಮೆಸ್ಕಾಂ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಕೇಂದ್ರ ಕಚೇರಿ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತ ಕಚೇರಿಯು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಅಧೀಕ್ಷಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತೆರಿಗೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಹತ್ವದ ಆಸ್ತಿಯಾದ ಅರಣ್ಯಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ತರುವ ಮುಖ್ಯ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತರುವಂಥ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿ, ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೭೫ ರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯ ಹಣವನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೇ ಮೀಸಲಿರಿಸಿತು. ಅರಣ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯು ಶೇಕಡಾ ೫ರಷ್ಟಿದ್ದು, ೧-೪-೧೯೮೦ ರಿಂದ ಅವನ್ನು ಶೇಕಡಾ ೮ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಯಿತು. ಚೌಬೀನೆ (ಮರಮಟ್ಟು), ಉರವಲು, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಸಣ್ಣ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ಬಿದಿರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂಥ ಎಲ್ಲ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅದರ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟದಿಂದ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ತೆರಿಗೆ ದರದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮೂರು ವಿಭಾಗೀಯ ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅವು ಮಂಗಳೂರು, ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಸುಳ್ಯದಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಚೇರಿಗೂ ಸಹಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಯು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಂಗಳೂರು ವೃತ್ತ ಕಚೇರಿಯ ಆಡಳಿತ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಮಂಗಳೂರು ಉಪ ವಿಭಾಗವು ಮಂಗಳೂರು, ಬಂಟ್ವಾಳ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ಅರಣ್ಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪುತ್ತೂರು ಉಪವಿಭಾಗವು ಪುತ್ತೂರು ಮತ್ತು ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ ವಲಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಉಪವಿಭಾಗವು ಸುಳ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ವಲಯವು ಸುಳ್ಯ, ನೆಟ್ಟೂರು ಮತ್ತು ಮನ್ನಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಡಿಪೊಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಲಾಖೆಯು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಅಧಿನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ.

- ೧) ೧೯೭೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂಹಿತೆ ೨) ೧೯೮೮ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಲೆಕ್ಕ ಸಂಹಿತೆ ೩) ೧೯೬೩ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ೧೯೬೯ರ ನಿಯಮಗಳು ೪) ಕರ್ನಾಟಕ ಅರಣ್ಯ ಕೈಪಿಡಿ ೫) ೧೯೭೬ರ ಕರ್ನಾಟಕ ವೃಕ್ಷ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಧಿನಿಯಮ ೬) ೧೯೭೨ರ ಕರ್ನಾಟಕ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಧಿನಿಯಮ ೭) ೧೯೮೦ರ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಧಿನಿಯಮ

೧೯೯೩-೯೪ ರಿಂದ ೨೦೦೩-೦೪ರ ವರೆಗೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮಾಡಲಾದ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವ ತೇಜ್ವಿ (ವಿವರಣಾ ಪಟ್ಟಿ).

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	೧೯೯೩-೦೪	೯೪-೯೫	೯೫-೯೬	೯೬-೯೭	೯೭-೯೮	೯೮-೯೯	೯೯-	೨೦೦೦	೦೧-೦೨	೦೨-೦೩	೦೩-೦೪
								೨೦೦೦	-೦೧			
೧.	ಚೌಬೀನೆ	೧೪೩.೨೩	೨೦೬.೫೩	೨೦೬.೫೩	೩೩೯.೭೨	೨೭೧.೧೬	೮೦.೯೨	೧೫೧.೬೮	೨೦೧.೧೨	೩೧೧.೩೩	೪೧೩.೭೦	೩೦೪.೬
೨.	ಉರವಲು	೮.೫೧	೧೨.೦೪	೧೨.೦೪	೨೬.೯೫	೧೬.೫೧	೭.೪೮	೪.೦೮	೭.೨೬	೩೨.೨೦	೧೪.೫೧	೧೦.೬೮
೩.	ಬಿದಿರು	೦.೫೪	೦.೫೮	೦.೫೮	೧.೪೩	೦.೨೧	೦.೩೬	೨.೭	೦.೮೨	೦.೬೮	೦.೪೨	೦.೧೩
೪.	ಹುಲ್ಲು	೧.೦೯	೦.೭೦	೦.೭೦	೧.೭೧	೧.೫೦	-	೦.೨೨	-	೦.೨೩	೦.೪೧	೦.೦೪
೫.	ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನ	೨೩.೮೫	೨೨.೬೧	೨೨.೬೧	೩೨.೭೭	೧೭.೬೭	೨೦.೦೦	೨೨.೩೮	೧೯.೨೧	೧೬.೪೨	೧೧.೨೭	-
೬.	ಇತರ ನೆತುತೋಷು	೦.೪೮	೧೦.೪೯	೧೦.೪೯	೧೯.೫೧	೨೩.೪೨	೧೦.೭೫	೪೭.೦೧	೪೭.೯೧	೫೪.೭೩	೩೬.೩೧	೧೯.೦೫
೭.	ಇತರ ಸಣ್ಣ ಉತ್ಪನ್ನ	೯.೬೩	೨೨.೫೧	೨೨.೫೧	೨೫.೭೭	೨೨.೦೭	೧೬.೨೭	೨೬.೨೯	೧೯.೯೮	೧೫.೪೪	೮.೧೬	೮.೮೯
೮.	ದಂಡುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ	೨೬.೨೩	೨೬.೪೬	೨೬.೪೬	೩೨.೫೨	೩೬.೭೦	೩೮.೩೭	೩೭.೩೧	೪೫.೩೦	೩೧.೫೨	೩೨.೨೪	೩೧.೦೭
೯.	ನಿವ್ವಳ ರೆವಿನ್ಯೂ	೨೧೩.೧೨	೨೯೭.೯೪	೨೯೭.೯೪	೪೭೮.೬೮	೩೮೮.೫೧	೧೭೩.೯೮	೨೯೦.೭೮	೩೪೦.೦೪	೪೫೨.೩೦	೫೧೭.೦೨	೩೭೭.೬

ಆಧಾರ : ಜಿಲ್ಲಾ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಮಂಗಳೂರು

ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳು

ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ

ಅಬಕಾರಿ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಮೊದಲು ಸುಂಕ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದದಂತೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಗ್ರಾಹಕರು ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು. ಅಬಕಾರಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ಸುಂಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಬೆಲೆಯಂತೆಯೇ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಬಕಾರಿ ವಸೂಲಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಹತ್ತಿ ನೂಲಿನ ಲೆವಿಯೊಂದಿಗೆ ೧೮೦೪ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದರ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿ ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಬಟ್ಟೆಯ ವಸೂಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ಮದ್ಯಸಾರ (ಸ್ಪಿರಿಟ್)ದ ಮೇಲೆ, ೧೯೨೨ರಲ್ಲಿ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಮೇಲೆ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಯಿತು. ೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಕ್ರಮದಂತೆ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ, ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಣ, ಸ್ವೀಲ್ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮುಂತಾದ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು ೧೩೬ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿಯು ರೆವಿನ್ಯೂವಿನ ಸುಮಾರು ಮೂರನೆಯ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟಿದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ, ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಸಿಗರೇಟುಗಳು, ಕಬ್ಬಿಣ ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆಯು ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲ್ಪಡುವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಿಂಹಪಾಲಿನ ತೆರಿಗೆ ವರಮಾನವನ್ನು ತರುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಿವೆ. ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಯು ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಅಧಿನಿಯಮಗಳ ಅನ್ವಯ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

೧೯೪೪ರ ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪು ಅಧಿನಿಯಮ

ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ ಮೂರನೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೀಮಾ ಸುಂಕಗಳು (ಕಸ್ಟಮ್ಸ್) ಮತ್ತು ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಮತ್ತು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿರುತ್ತದೆ. ೧೯೪೪ರಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮಗೊಂಡ ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಆಮದು ರಫ್ತು ಸುಂಕ ಅಧಿನಿಯಮವು ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಗೆ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ದರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಳೂರು-I ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರು-II ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಆಯುಕ್ತರ (ಕಮಿಷನರ್) ಕಚೇರಿಯು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ ೫೯/೯೯ ಸಿಇ (ಎನ್ಐ) ದಿನಾಂಕ ೧೦-೧೨-೧೯೯೯ರ ಮೇರೆಗೆ ೧-೧-೨೦೦೦ ದಿಂದ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಗೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ. ೨೨/೨೦೦೦ ಸಿಇ (ಎನ್ಐ) ದಿನಾಂಕ ೧೬-೩-೨೦೦೦ ಅನ್ವಯ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು- ೪೪೪೪ ಆಯುಕ್ತರ ಕಚೇರಿಯಡಿ ಇದ್ದ ಮಲೆನಾಡು ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಆಯುಕ್ತ ಕಚೇರಿಯ ಧಾರವಾಡ ವಿಭಾಗದಡಿ ಬರುವ ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ದಾಂಡೇಲಿ ವಲಯಗಳು ೧-೪-೨೦೦೦ ದಿಂದ ಮಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಆಯುಕ್ತರ ಕಚೇರಿಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ಒಳಪಟ್ಟಿತು. ಮಲೆನಾಡು ವಿಭಾಗವು ೧-೧೧-೨೦೦೨ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಆಯುಕ್ತರ ಕಚೇರಿಯ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಂಗಳೂರು ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ಕಮಿಷನರ (ಆಯುಕ್ತರ) ಕಚೇರಿಯು ಈಗ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಂಗಳೂರು-I, ಮಂಗಳೂರು-II, ಉಡುಪಿ ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ಸೇವಾ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಲಯ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಸಕ್ಕರೆ, ಕಾಕಂಬಿ, ಜೈವಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ಸಗಟು ಔಷಧಗಳು, ಆಯುರ್ವೇದದ ಔಷಧಗಳು, ದೂರದರ್ಶನ, ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಬಲುಗಳು (ವಿದ್ಯುತ್ ಫ಼ಾಹಕಗಳು), ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು, ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಣಗಳು, ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಸಿಮೆಂಟು ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಇಂಗಾಲಾಂಶ ಮಿಶ್ರಿತ (ಎರೇಟೆಡ್)ನೀರು ಇಂಗಾಲಾಂಶ, ಇಥೈಲ್ ಮದ್ಯಸಾರ, ಮುದ್ರಿತ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಬೋರ್ಡ್, ಆಫ್ (ಆಸಿಡ್) ತೈಲ ಇತ್ಯಾದಿ-ಇವು ಕೇಂದ್ರ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ, ಕಾಕಂಬಿ, ಜೈವಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ದೂರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಆಯುರ್ವೇದದ ಔಷಧಗಳು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಿಂಹಪಾಲಿನ ತೆರಿಗೆಯ ವರಮಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

೨೦೦೦-೨೦೦೧ ರಿಂದ ೨೦೦೫-೦೬ರ ವರೆಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾದ ಕಂದಾಯದ ವಿವರ ಪಟ್ಟಿ.

ಕ್ರ. ಸಂ	ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷ	ಪಿಎಲ್‌ಎ (ರೂ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಕೇಂದ್ರ ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ತೆರಿಗೆ (ರೂ. ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)	ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಪಿಎಲ್‌ಎಯಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡಾವಾರು ಹೆಚ್ಚಳ
೧	೨೦೦೦-೦೧	೭೮೦.೧೦	೧೦೩.೭೭	
೨	೨೦೦೧-೦೨	೯೦೯.೨೦	೧೪೬.೫೯	೧೬.೫೧
೩	೨೦೦೨-೦೩	೧೦೩೭.೩೪	೧೬೦.೧೫	೧೪.೦೯
೪	೨೦೦೩-೦೪	೧೫೩೮.೧೩	೮೦.೨೦	೪೮.೨೭
೫	೨೦೦೪-೦೫	೨೪೫೩.೯೭	೮೯.೮೯	೫೯.೫೪
೬	೨೦೦೫-೦೬	೧೪೬೯.೦೬	೧೬.೯೭	೧೨೫.೦೧

೨೦೦೪-೦೫ರ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ವಸೂಲಾದ ವಿಭಾಗವಾರು ಕಂದಾಯ

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿಭಾಗ	೨೦೦೪-೦೫ರಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾದ ಕಂದಾಯ (ಕೋಟಿಗಳಲ್ಲಿ)
೧.	ಮಂಗಳೂರು- I ವಿಭಾಗ	೨೨೭೭.೧೫
೨.	ಮಂಗಳೂರು- II ವಿಭಾಗ	೧೧೫.೮೧
೩.	ಉಡುಪಿ ವಿಭಾಗ	೬೧.೦೧
	ಒಟ್ಟು	೨೪೫೩.೯೭

ಆಧಾರ : ಜಿಲ್ಲಾ ಅಬಕಾರಿ ಇಲಾಖೆ, ಮಂಗಳೂರು.

ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ

೧೯೨೨ರ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ೧-೪-೧೯೬೨ಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ೧೯೬೧ರ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮವು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಇಲಾಖೆಯು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ, ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ೨೦೦೧ರ ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪುನಾರುಜ್ಜೀವ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಕಾರ್ಯದ ಮತ್ತು ಗೋವಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಕಮಿಷನರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರು ಕಮಿಷನರ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಮಿಷನರು, ಮಂಗಳೂರು ಇವರು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಮಿಷನರ್, ಪೂಜಿಯವರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ೨೦೦೧ರ ಆಗಸ್ಟಿಗೆ ಮೊದಲು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಧಿಕಾರವು ಮೈಸೂರಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಮಿಷನರರಡಿ ಇತ್ತು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ನೇರ ತೆರಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು ೨೦೦೧ರ ಆಗಸ್ಟಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಂಗಳೂರು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಮಿಷನರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಮಂಗಳೂರು ಕಮಿಷನರ್ ಕಚೇರಿಯು ಮೂರು ವಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವು ವಲಯ ೧ ಮತ್ತು ೨ ಆಗಿದ್ದು ಅವು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಮಿಷನರ್/ಜಂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಅಧಿಕಾರದಡಿ ಬರುವ ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ವಲಯ ಆಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿ (ಎ) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕು (ಮಂಗಳೂರು ವಲಯ-೧ ಮತ್ತು ವಲಯ-೨ ಮತ್ತು ಬಿ) ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಟ್ಟಳ, ಹೊನ್ನವಾರ, ಕುಮಟಾ, ಅಂಕೋಲ, ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ಜೋರ್ಡಾ ತಾಲೂಕುಗಳು ಉಡುಪಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಸಕ್ತ ಈ ಮುಂದಿನ ಅಧಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೬೧ - ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದಂತೆ

ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೫೭ - ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದಂತೆ

ಬಡ್ಡಿ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೭೪ - ೩೧-೩-೧೯೮೫ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೯೧ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ೧-೪-೨೦೦೦ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ವೆಚ್ಚ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೮೭, ೩೧-೫-೨೦೦೩ರವರೆಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೊಡುಗೆ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೫೮, ೧-೧-೧೯೯೮ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಪತ್ತು ಕರ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೫೩: ೧೬-೩-೧೯೮೫ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೊಟೇಲು ರಸೀತಿಗಳ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ ೧೯೮೦: ೧-೪-೧೯೮೨ ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨೦೦೪ರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿನಿಯಮ ಅಧ್ಯಾಯ VIIರ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ತೆರಿಗೆ.

೨೦೦೫ರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಧಿನಿಯಮದ ಅಧ್ಯಾಯ VIIIರ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ನಗದು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ತೆರಿಗೆ.

೨೦೦೪ರ ವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ, ಕೊಡುಗೆ ತೆರಿಗೆ, ಸಂಪತ್ತು ಕರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಡಿ ವಸೂಲಾದ ಒಟ್ಟು ಕಂದಾಯ.

ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷ	ನಿಗಮ ತೆರಿಗೆ	ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ	ಸಂಪತ್ತು ತೆರಿಗೆ	ಒಟ್ಟು	
ಮಂಗಳೂರು ವಲಯ I ಮತ್ತು II (ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕು)	೨೦೦೨-೦೩	೧೩೨.೯೬	೬೬.೩೩	(-) ೦.೦೬	೧೯೯.೨೩
ಉಡುಪಿ ವಲಯ (ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲೂಕುಗಳು)	೨೦೦೩-೦೪	೩೧೫.೬೨	೭೫.೬೦	೦.೧೬	೩೯೧.೩೮
	೨೦೦೪-೦೫	೨೬೯.೩೫	೭೭.೭೫	೦.೧೦	೩೪೭.೨೦
	೨೦೦೨-೦೩	೯೧.೮೮	೩೦.೩೧	೦.೧೧	೧೨೨.೩೦
	೨೦೦೩-೦೪	೨೩೫.೬೫	೫೧.೬೧	೦.೦೧	೨೮೭.೨೭
	೨೦೦೪-೦೫	೧೩೨.೫೦	(-) ೧.೨೭	೦.೦೧	೧೩೧.೨೪

ವಲಯವಾರು ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಸೂಲಾದ ಕಂದಾಯ.

ವಲಯಗಳು	ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆ	ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ	ಸಂಪತ್ತು ತೆರಿಗೆ	ಒಟ್ಟು
ಮಂಗಳೂರು I & II	೨೬೯.೩೫	೭೭.೭೫	೦.೧೦	೩೪೭.೨೦
ಉಡುಪಿ	೧೩೨.೫೦	(-) ೧.೨೭	೦.೦೧	೧೩೧.೨೪

